

bb.55./ a belsőldi....folyt/p

- 48. műsorváltozás a nemzeti színházban
- 49. időjárásjelentés
- 50. albán fogadás
- 51. magyar játékfilm szemle
- 52. maróthy lászló fogadta a szocialista ifjusági könyv- és
Lapkiadó küldöttségek vezetőit
- 53. moldován domokos filmfotói a galériában
- 54. fesztivál-díj teheránban/3.sz.jav./
- 55.hirjegyzék.

/mti/

--

21.15/p

-38-

21.20

v é g e

készült az mti belsőldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő : halasi györgy
lakatos erzsébet

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I.. Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.008/X

Belföldi hírek

1977. november 30. s z e r d a

bb.1. „dolgozik,, az észak-budai fűtőmű - „átprogramozott,,
hőközpontok a fővárosban

i -don/gk/ bc/p la

1977. november 30.

a távfűtőhálózatba bekapcsolták az észak-budai fűtőművet,
a békásmegyeri lakások - szám szerint 2573 -, valamint a lakó-
telepi kommunális létesítmények már innen kapják a távfűtést
és a melegvizet.az új fűtőmű óránkénti teljesítménye mintegy
60 millió kalória,amely bőségesen elegendő a lakótelep hőel-
látásához.

ember károly,a fővárosi távfűtő művek főmérnöke az mti
munkatársának elmondta, hogy a hidegebbre fordult időjárásnak
megfelelően „átprogramozták,, a budapesti lakótelepek hőköz-
pontjait. a távvezetékhalózatban csaknem kétszerte forróbb víz
kering,mint enyhe időben.a hőfok értéke a nap különböző idő-
pontjaiban eltérő,de arra a vállalat fokozottan ügyel,hogy
reggel 8 és este 8 óra között a lakószobákban a legalább
20 fokos hőmérséklet meglegyen.

/folyt köv./

-1-

bb.1. /,,dolgozik,,folyt/p

a fűtési idény eddig eltelt időszakában nem fordult elő olyan hiba, amely miatt zökkenő lett volna a távhőellátásban. olyan panaszok viszont érkeztek, amelyek szerint hidegek a lakások, a fűtés nem megfelelő. a távfűtő művek ügyletesei minden ilyen esetben a helyszínrre mentek, hogy meggyőződjenek a szobahőmérsékletről. kiderült: sok panaszos indokolatlanul hívta ki a vállalatot, néhány esetben viszont jogosan reklamáltak: 20 fok helyett 18-19 fokot mértek. ezeket a panaszokat azonnal orvosolták; a hőfokszabályozókat ellenőrizték, ismét beállították. a távfűtő művek brigádjai egyébként urh-val felszerelt kocsikkal járják a lakótelepeket, s ha hívást kapnak, rögtön a segélykérő helyekre sietnek.

a helyszíni hőfokellenőrzésekkel kapcsolatban ember károly elmondta: a vállalatnak problémát jelent, hogy nem rendelkeznek megfelelő hazai, ugynevezett pillanathőmérővel, amellyel ahogy az elnevezés is tükrözi egy pillanat, egy másodperc alatt mérhető a hőmérséklet a lakásban. a vállalat ezeket az ellenőrzéseket jelenleg hagyományos - higanyos- hőmérőkkel végzi, amelyekkel viszont hosszabb ideig tart a hőfokmegállapítás. az új pillanathőmérők mielőbbi beszerzése azért is fontos lenne, mert a vállalat évente átlagosan több mint 300 ezer ellenőrzést tart, amit a hagyományos hőmérőkkel nem lehet elvégezni./mti/

-. -

bb.2. tíz hónap alatt csaknem négy milliárd magyar járt külföldön - idegenforgalmi gyorsjelentés

i kg/tr/p ie hagy

1977-. november 30.

több külföldi látogatott az idén október végéig hazánkba, mint az ország lakosainak száma, - több mint 11 millióan lépték át ez idő alatt határainkat. az országos idegenforgalmi tanács most elkészült gyorsmérése szerint a tíz hónap alatt 25 százalékkal - mintegy 2,2 millióval - több külföldi érkezett hazánkba, mint az elmúlt év azonos időszakában. az igénybe vett járművek összetételének vá

ltozásában a több éve tartó tendencia most is folytatódik, mind több az autós vendég. a látogatók háromnegyed része gépkocsival vagy autóbisszal érkezett, összesen 1,9 millió külföldi rendszámú személygépjármű gördült utjainkon.
/foly köv./

-2-

0

bb.2. /tíz hónap alatt.....folyt/p

a külföldiek közül hat és félmillióan turistaként léptek az országba, vagyis - az átutazókkal és kirándulókkal szemben - hosszabb-rövidebb időt nálunk töltöttek. a szocialista országokból 5 millió 654 ezren érkeztek, 36 százalékkal többen, mint tavaly, a tőkés országokból viszonylag mérsékelt a növekedés üteme, mindössze 6 százalék. a turisták összesen 40 millió éjszakát töltöttek el hazánkban, 17 százalékkal, 5,8 millióval többen, az elmúlt évinél.

a magyar lakosság is kivette részét az idegenforgalomból, tíz hónap alatt csaknem 4 millióan utaztak külföldre, 625 ezerrel többen, mint tavaly. három millió 656 ezren a szocialista országokat választották uticélul, 293 ezren pedig a tőkés országokat keresték fel.

a nemzetközi idegenforgalomból származó devizabevételek összességében megközelítették a 4,7 milliárd forintot - ez 15 százalékos növekedést jelent, az idegenforgalmi kiadások összege pedig 2,3 milliárd forint, 20 százalékkal több, mint az elmúlt évben./mti/

-. -

bb.3. a balaton környezetének védelméért - a balatonboglári állami gazdaság terve

vid/p fm hgy

1977. november 30.

a balatonboglári állami gazdaság tervet nyújtott be a balatoni intéző bizottság környezetvédelmi szakbizottságához. a gazdaságnak a tóparthoz közeli borkombinátjából naponta nagymennyiségű szennyvíz kerül ki a jamai patakba. innen a berken át feltehetően számottevő szennyvíz jut el a balatonba is. az állami gazdaság tavaly például 2,5 millió forint bírságot fizetett. a borkombinátból és a megépülő előhajtatóból kikerülő szennyvíz távlatban a kétszeresét is elérheti, s így évi 5-6 millió forintba nőhet a kártérítés összege.

az állami gazdaság a kettős érdeket - a balaton védelmét és a szennyvízbírság elkerülését - figyelembe véve ugynevezett levegőztetett oxidációs tó létrehozásával kívánja megszüntetni a környezet szennyezését, s az itt megtisztított vizet a szőlők öntözésére szándékozik felhasználni./mti/

-. -

-3-

0

bb.4. a gondolat kiadó ujdonságai a téli könyvvásáron
i km/fe/p bc la 1977. november 30.

ismeretterjesztő munkák, tudományos művek, filmművészeti
kötetek szerepelnek a gondolat kiadó téli könyvvásárra meg-
jelenő kiadványai között.

harmadik, bővített kiadásban kerül az olvasókhöz a magyar-
ország története képekben című kötet kosáry domokos szerkesz-
tésében. ebben hiteles képanyag mutatja be történelmünket,
az aláírások szövege csak a magyarázatot adja, az eligazodást
segíti.

gonda imre és niederhauser emil történészek új munká-
ja nem csupán a habsburg-család történetét dolgozza fel,
hanem a szerzők azt is vizsgálták, hogy az uralkodóknak milyen
szerepük volt a nemzetközi viszonyok alakulásában.

tizennyolc fejezetben, könnyen áttekinthető historiai
és művelődéstörténeti csoportokban foglalta össze békés ist-
ván napjaink magyar szállóigéit. a szerző megmutatja a szárny-
ra kapott gondolatok gyökereit, keletkezését, felsorolja
legjelentősebb vonatkozásait.

a fenyőfa alá tehető könyvek között ajánlják nemes ká-
roly orson welleről írt munkáját is, amely a szemtől-
szembe sorozat új darabja.

a könyvesboltokba került rené clair „a film tegnap és
ma„ című esszéköteté, amelyben a szerző a filmművészet megte-
remtéséről vall, neves színészek, rendezők életutjáról ír, idézi
híres francia írók vallomását a filmről.

a filmművészet iránt érdeklődők egy másik tanulmánykö-
tetet is ajánljuk, „a film és a többi művészetek„ címmel.
a kenedi jános szerkesztette és válogatta írások azt elemzik,
mi az, amiben a film hasonlít a többi művészetekhez, mi az, ami-
ben különbözik, s ami önálló művészeti ággá teszi./mti/

-.-
-4- kézbevehetnek

bb.5. vasarely-szobrot állítanak fel pécssett
vid/p fm hgy 1977. november 30.

victor vasarely, a párizsban élő világhírű képzőmű-
vész egy köztéri plasztika tervét ajándékozta szülővárosá-
nak, pécsnek. a városban - mint ismeretes - tavaly vasarely
muzeum nyílt a művész által adományozott alkotásokból. a terv
alapján a zsolnay porcelángyár készítette el a különböző szí-
nű pirogránit lapokat, amelyekkel a kompozíciót burkolják majd.
a diszítőplasztikát most állítják fel a mecsek-oldalban, a
hegyre vezető ut mentén, avatására december közepén kerül sor.
a szobor tulajdonképpen egy 360 centiméteres betonmag, ezen he-
lyezik el a vasarely által tervezett színes kerámialapokat./mti/
-.-

bb.6. értékelték a vit jegyében meghirdetett karikatura
pályázat munkáit

i gy/pá/p bc la 1977. november 30.

nagy érdeklődés kísérte a kisz budapesti bizottságá-
nak a xi. vit-re való felkészülés jegyében meghirdetett ka-
rikatura pályázatát. a szakmai zsűri meghozta döntését: a
41 rajzólótól beérkezett 147 pályamű közül melyek a legsi-
kerültebbek.

az antiimperialista szolidaritás, béke, barátság jelszó-
ban kifejezett gondolatokat vetítette papírra a karikatura
sajátos műfajában valamennyi versenyző. közülük bakó károly
budapesti és toman józsef velencei pályázók jutalma részvé-
tel külföldi utazáson. tárgyjutalomban részesülnek mihály
fábián, doma istván, mező istván, székely attila és bárdos
lajos. a tervek szerint a 30 legsikerültebb karikatura a jö-
vő év elején vándorkiállításra, járja be, a főváros ifjusá-
gi klubjait./mti/
-.-

bb.8. 700 éves jubileumára készül vasvár

vid/p fm hgy 1977. november 30.

1979-ben lesz 700. évfordulója annak, hogy iv. lászló
király vasvárt kiváltságokkal felruházott szabad királyi vá-
rosi rangra emelte. megkezdték a felkészülést a jubileumra:
a tanács obeliszket emeltet az évforduló emlékére. helyét
már kijelölték, s társadalmi munkával megkezdték a tér kiala-
kítását./mti/
-.-
-5-

bb 7. új bemutatók előtt - my fair lady és „tóték”, újra a színen - Ljubimov meglepetést készít

i/me/gk/bc/pg la

1977. november 30.

próbák délelőtt, próbák este: a fővárosi színházakban újabb bemutatókra készülnek. az operettszínházban csaknem előadásra kész a my fair lady. felújítás. a hatvanas években bástival, bessenyével előadott musicalt 1972-ben már felújították. akkor gábor miklós, lehoczky zsuzsa, suka sándor játszottak a főbb szerepeket. jelenleg is az ő közreműködésükkel kerül színre a közkedvelt darab, amelyet ez ideig több mint 500-szor adtak elő. ez alkalommal azonban kettős a szereposztás. a színház fiatal művészei, köztük kertész péter, kovács zsuzsa hadics lászló, benkóczy zoltán a fiatalok stílusa, előadás-módja szerint interpretálják a szerepeket. a december 2-i bemutatón ők szerepelnek, míg a 9-i előadásban a korábbiak.

a radnóti miklós színpadon ady-műsor formálódik. az ady-centenárium jegyében, de nem az ünnepi rendezvénysorozat részeként. a „muszáj herkules”, a klasszikus repertoárt gazdagítja. e program első részében a fiatal költőt ért támadásokat, valamint ady és barátainak reagálását érzékeltetik versek, publicisztikák, dramatizált novellarészletek előadásával. a műsor második része ady szerelméről, halálfelelméről, háboruellenességéről, forradalmiságáról szól. adyt jócs lászló, ledát pécsi ildikó, csinszkát dőny virág alakítja. az együttes - amelyben nincs meghívott vendég - gáspár jános rendező irányításával e héten kezdte meg az összpróbákat, s december 10-én lép színpadra.

robert bolt: éljen a királynő! című darabját a józsef attila színházban keltik életre. erzsébetet szemes mari stuart máriát kállai ilona személyesíti meg. a mozgalmos játékban részt vesz a színház csaknem egész férfigárdája. az alakítások még érlelődnek, fehér miklós - meghívott vendég - diszletei és kemenes fanny jelmezei viszont már készek a december 17-i bemutatóra.

/folyt. kö./

-6-

bb 7. / új bemutatók...folyt/pg

a thália színpadán újra megjelennek tóték. örkény istván e darabja először tíz évvel ezelőtt aratott sikert ebben a színházban. január 14-től részben más szereplőkkel kerül újra színre. tóték: nagy attila, pécsi ildikó, az őrnagy harsányi gábor.

különös élményt ígér a vigszínház társulata: juriij petrovics ljubimov, a taganka színház világhírű rendezőjének elképzelései szerint viszi színre dosztojevszkij bűn és bűnhődés című művének színpadi változatát. mintegy hatvan művész - a színház csaknem egész gárdája - lép színre. a rendező koncepciója szerint főleg a szellemi történéseket fejezi ki. a gyilkosság és a regénybeli sok más cselekmény elmarad a színpadról. nem hagyományos módon és eszközökkel jut kifejezésre: a bűnös nem kapnat felmentést. ljubimov személyesen irányította a felkészülést. amint valló péter rendező elmondta kezdettől - augusztus 10-től - diszletekkel és jelmezekkel, fényeffektusokkal próbáltak. eljött david borovszkij diszlettervező edison gyenyiszov zeneszerző és juriij karjakin dramaturg is. együttesen segítették a mű színpadra vitelét. szeptember közepétől október végéig szünetel a próba. november elejétől részpróbák voltak s január 2-től újra összpróbákat tartanak ljubimov irányításával a január 25-i premierig./mti/

--

bb.9. összegyűjtik és feldolgozzák a jka munkásmozgalmi hagyományait

vid/fm/p hgy

1977. november 30.

ajkán a városi tanács művelődésügyi osztálya és a honismereti bizottság kezdeményezésére széleskörű kutató munka kezdődött az iparmedence munkásmozgalmi hagyományainak összegyűjtésére, történetének megírására. az iparmedence számos üzeme gazdag munkásmozgalmi hagyományokban. az ajkacsingervölgyi szénbányák, a fennállásának 100 évfordulóját ünnepelni készülő üveggyár, a téglagyár, a kriptongyár, a hőerőmű, valamint a tímfolgyár munkásmozgalmi hagyományainak összegyűjtésére üzemi párttitkárok, szakszervezeti aktivisták, pedagógusok vállalkoztak. a honismereti bizottság pályázat kiírásával is segíti a munkát, amelyet a város felszabadulásának 33. évfordulójára, március 25-re írtak ki.

„20 éves a kiesz”, címmel ugyancsak pályázatot hirdettek az iparmedence, a város ifjú kommunistáinak, munkásfiataljainak szervezeteit, társadalmi, politikai és kulturális életét bemutató tanulmány írására. ezenkívül feldolgozzák a városi uttorőmozgalom történetét is./mti/

--

-7-

bb.10. ásatás az ugodi vár területén

vid/p fm hgy

1977. november 30.

az idén júliusban ásatások kezdődtek az ugodi vár területén - a gyér történeti irodalomban kevés említés történik az ugodi várról, amelynek dombjára a 18. század közepén nagy templomot emeltek az esterházyak. a térképek, valamint szemtanúk elbeszélései szerint még a múlt században is falak állottak a templom körül. többek között ezek tisztázása is feladata a vár régóta esedékes feltárásának.

az ásatások során a vár északi bejáratánál egy akna került elő, sok lelettel, amely valószínűleg a mérleg-szerűen működő hid szerkezetéhez tartozott. az akna közelében megtalálták a két méternél szélesebb, kővekből rakott várfalakat., illetőleg azok alapozását. a nagyjában kerek domb szélén nuzódtak a várfalak. ezenkívül a vár körül volt még egy keskeny, terméskővekből rakott fal is, amely még állott a múlt században.

a várárok aljának átvágásával megismerték annak szerkezetét. a templom keleti oldalán egy régebbi várépület géglából készült bolthajtása került elő romokban. /mti/

o

.-.

-8-

p ó t l á s a 2-es hírhez !

a mai /november 30/ 2-es hírhez az alábbi bekezdést kérjük pótlólag beiktatni.

a nemzetközi idegenforgalomból származó devizabevételek összességében megközelítették a 4.7 milliárd forintot - ez 15 százalékos növekedést jelent, az idegenforgalmi kiadások összege pedig 2.8 milliárd forint, 20 százalékkal több, mint az elmúlt évben. /mti/

- . -

- 9 -

bb. 11. tíz év alatt tízmilliárd forint - „energiatakarékossági
egyszeregy,,

i/sb/rj ie hgy

1977. november 30.

az újságárusoknál már kapható az „energiatakarékossági egy-
szeregy,, kiadványsorozat első két füzeté, amit a jövő év közepéig
újabb hat kötet megjelenése követ. az építésügyi és városfejleszt-
ési minisztérium magánlakásépítési célprogram bizottságának támo-
gatásával tudományos kutatók szerkesztik ezeket az ismertetőket;
céljük tájékoztatni a lakosságot azokról a lehetőségekről, meg-
oldásokról, amelyekkel saját hasznára és a társadalom javára je-
lentős mennyiségű energiát takaríthat meg.

az épületek használatához szükséges különféle energia a nép-
gazdaság összes energiafelhasználásának 25-27 százaléka, tehát a
fogyasztás ésszerű csökkentése tetemes megtakarításhoz vezethet.
az átlagos méretű családi házak fűtési költsége az ismertetőkből
ajánlott megoldásokkal majdnem a felére csökkenthető. az a cse-
kély beavatkozás is, amellyel az ablakréseket szigeteljük, 5-10
százalékkal csökkentheti a fűtési hővesztést, s évi 300-600 fo-
rint megtakarítást jelent. egyszerű megoldást ajánlanak a családi
házakhoz a napenergia hasznosítására, amellyel tavasztól őszig ingyen
melegvizhez juthatnak a tulajdonosok.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium is több új
intézkedést készít elő. egyebek között ágazati szabványban írja
majd elő az újonnan létesítendő építmények hőszigetelését, amely
50 százalékkal lesz hatásosabb a jelenlegiekénél. ilyen hőszige-
teléssel épített 100 ezer lakásnál évente mintegy 200 millió fo-
rint értékű fűtési megtakarítást érhető el, és a szabványok be-
vezetése utáni 10 év alatt az összes megtakarítás várhatóan meg-
haladja a 10 milliárd forintot. /mti/

--

7.50 nj

-10 -

He ght

bb. 12. felkészülés a mezőgazdasági gépek téli nagyjavítására

i/sz/pá/rj ie hgy

1977. november 30.

több mint 600 mezőgazdasági gépszerelő és műszaki szakember,
valamint csaknem 150 korszerűen felszerelt szervizkocsi befejezte
őszi mezőgazdasági ügyeleti munkáját. a mezőgép tröszt 10 csere-
telepén és a szolnoki motorfelújító üzemben most megszervezték az,
állami gazdaságok és termelőszövetkezetek téli gépjavítási munkái-
nak segítségét. azokban a gazdaságokban, ahol befejeződtek az
őszi munkák, már megkezdődött a téli nagyjavítás.

az őszi ügyelet alatt 2400 esetben hívták az ügyeleti dolgo-
zókat, összesen 25 ezer munkaórát fordítottak a géphibák kijavi-
tására. átlagosan egy-két nap alatt elvégezték a munkákat, mert a
korábbi éveknél jobban szerelték fel az ügyeleti szervizhálóza-
tot. igaz, kevesebb is volt a géphiba, ami részben a szárazabb,
jobb időjárásnak tudható be.

most, az ügyeleti munka végeztével, a jövő évi munkák előké-
szítésére összpontosítanak. a mezőgazdasági üzemek javításra szo-
ruló gépmotorjaikat leadják, s a cseretelepekről felújított moto-
rokat kapnak. jelenleg ezeken a telepeken 700 felújított motor
van a raktárakban, ebben az évben összesen csaknem 7000 motort
korszerűsítettek a traktorokhoz, kombájnokhoz. a mezőgép tröszt ü-
zemeiben az év folyamán 900 ezer szerkezeti egységet újítottak fel,
összteljesítményben mérve 35 százalékkal többet, mint tavaly. ily-
módon folyamatosan biztosítják a gazdaságoknak a pótalkatrész-
és részegység-utánpótlását. a garanciális berendezéseknél, köz-
tük mintegy 1200 újonnan értékesített gabonakombájnál is, csak a
szokásos kisebb hibák fordultak elő. a tapasztalatok szerint az
új gépek beváltak, s sikeresen alkalmazták az új típusú berende-
zéseket is, mint például a hidrosztatikus hajtóművel felszerelt
bisongigant lengyel gyártmányu gabonakombájnt. ebből a típusból
a mezőgép tröszt vállalatai 40-et szereltek össze az idei munkák-
hoz. /mti/

--

7.55 nj

-11-

He ght

bb. 13. rekonstrukció a csokoládégyárban

i/fj/pá/rj ie hgy

1977. november 30.

a tervidőszak utolsó évére 25 százalékkal növeli a termelését a budapest csokoládégyár, de ami ennél fontosabb: csokoládéi felveszik majd a versenyt a minőség tekintetében az import áruval. mindezt nagyszabású üzemi rekonstrukcióval érik el.

a felújítási, korszerűsítési programra azért került sor, mert a régi géppark elavult; emiatt néhány csokoládéféle és cukorka minősége romlott és a mennyiségi követelményeket sem tudták kielégíteni. a gyári rekonstrukció az elmúlt évben kezdődött, és a termelés fejlesztése máris érezhető hatását az ellátásban. egyebek között javult a szaloncukor minősége, de más zselés és csokoládés áruk is jobb minőségben kerülnek az üzletekbe.

az üzemi rekonstrukció első szakasza 1980-ban befejeződik, addig összesen 142 millió forintot költenek új gépek beszerzésére. már termel a két műszakban 25 tonna alapanyagot adó automata berendezés, amelyen fondánt és zselét állítanak elő. jó hatással működik a petzomat-típusú kakaómassza „nemesítő”, berendezés; ez óránként ezer kilogramm kakaómasszát vesz kezelésbe. a gépből kikerülő anyag nem tartalmaz minőséget rontó anyagokat, ezek eddig belekerültek a masszába és csökkentették az áru élvezeti értékét. négy csokoládémassza-finomító gépet is felállítottak és a massa tárolására külön tartályokat szerelnek fel. megkezdte a termelést az ndk-gyártmányú csokoládétáblázó gépsor, ez óránként 500 kilogramm 10 dekás csokoládészeletet készít. modernizálták az ugynevezett kockaárut /például a cola- és a diós-kocka/ gyártó vonalat, műszakonként négy tonnát állítanak elő, és ezzel kétszeresére növelték a termelést. az év végéig átadják a kakaóporító berendezést, amellyel szintén a minőséget javítják.

a csokoládégyártó gépterem rekonstrukciója jövőre hasonló ütemben folytatódik, az ndk-ból 48 millió forint értékű ugynevezett alapgép érkezik. ezzel egyidőben további finomítóberendezéseket állítanak munkába. /mti/

--

-12 -

8.00 rj

ka pjt

bb. 14. szauna a győri termálfürdőben

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

télen is nagy a forgalom a győri termálfürdőben. hetenként 3000-en keresik fel, s veszik igénybe szolgáltatásait. a közelmúltban szaunával bővült a szolgáltatások sora. egy meglévő helyiségben átalakítással hozták létre a finn rendszerű száraz szaunát, amely máris népszerű lett az uszás és fürdés kedvelőinek körében. /mti/

--

bb. 15. szálloda épül sátoraljaujhelyen

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

befejező szakaszához érkezett sátoraljaujhelyen az új szálloda építése, ahol már a szakipari munkákat kezdték meg a kivitelezők.

a zempléni hegyvidék központjában több mint huszmillió forintos beruházással épülő szállodában 30 szobában 80 vendéget tudnak egyszerre fogadni. a négyemeletes épület földszintjén abc-áruházat, első emeletén pedig 140 személyes éttermet, továbbá társalgót létesítenek.

a szállodát a tervek szerint a jövő évi idegenforgalmi szezonra adják át rendeltetésének. /mti/

--

bb. 16. kulturfelelősök klubja ajkán

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

ajkán, a timföldgyár művelődési házában létrehozzák a szak szervezeti kulturfelelősök klubját. tagjai-szakszervezeti és kisz-kulturfelelősök - több mint nyolcvan - havonta egy-egy alkalommal találkoznak, s megismerkednek a város kulturális életének időszerű feladataival. a kulturfelelősök fóruma az önképzésen kívül lehetőséget ad majd a tapasztalatcserékre, vitákra, a közművelődés tartalmi és módszertani kérdéseinek megbeszélésére is. /mti/

--

-13 -

8.08 rj

ka pjt

bb. 17. megkezdtek az ideai borok fejtését borsodban

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

borsod megye két történelmi borvidékén, tokaj-hegyalján és a dél-borsodi borvidéken a nagyüzemi pincészetekben több mint két-százezer hektoliter mustot vásárolt fel a tokaj-hegyaljai, valamint az eger-gyöngyösi állami gazdasági borkombinát, a mádi és a tolcshelyi erjesztőpincékben már megkezdtek az idén szüret borok első fejtését.

a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát, - amely a huszonnyolc települést magában foglaló tokaj-hegyaljai zárt borvidék természetét vásárolta fel, - az első fejtésű borokat minősítve, a nemespenésszel bevont falu érlelőpincékbe helyezi el. külön pinceágakban tartják és tárolják az édes- és száraz szomorodni-jellegű borokat. ezeket nagyjából gönci és szerednyei hordókban, iskolázzák,,: érlelik két-három évig. /mti/

-. -

bb. 20. husz deka perliten is megél a szőlő - két évet nyernek az az új szaporítási módszerrel

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

már a gyakorlatban is jól vizsgázott a szőlészeti és borászati kutató intézet kecskeméti miklóstelepen kidolgozott új szőlőszaporítási eljárás: a perliten gyökereztetés. az építkezésnél használt ásványi anyagból 15-20 deka elegendő egy-egy szőlőessző hajtásához. a különböző szemcsézésű perliten megtöltött tasakokba, tömlőkbe helyezett szabványvesszők, vagy oltványok néhány hónap alatt erőteljes gyökereztetést és 30-40 centiméteres hajtást nevelnek a növényházakban. a téli szaporítási gyökereztes vesszők májusban - júniusban kerülnek állandó helyükre, s telepítés előtt különleges vegyszerrel vonják be leveleiket, hogy a szabadba került növényt egyideig megvédjék a kiszáradástól, a gyors párologtatástól. ezzel a módszerrel mintegy két évvel rövidül a szőlőszaporítás ideje, s ezt a gyakorlatot már több kertgazdaság átvette.

a szőlészeti kutató intézetben továbbfolytatják a földnélküli gyökereztetés gyorsabb, gazdaságosabb módszereinek kutatását. az idén például nyolc-féle különböző szemcsézésű és tápanyaggal dúsított perliten használtak fel a kísérletekhez. a megfigyelések szerint a tápanyag nélküli perliten gyökerezik leggyorsabban, leg-erőteljesebben a vessző. a tápanyagdúsítással ugyanis csökken az ásványi közeg hő- és víztárolóképessége, valamint levegőssége. így felesleges a tápanyagfelhasználás és az ezzel járó költség a szaporítóanyag előállításakor. /mti/

-. -
-14 -

8.15 rj

8.15 rj

bb. 18. együttműködés beteg gyermekek érdekében

vid fm il hgy

1977. november 30.

együttműködési kapcsolatot alakított ki a szombathelyi markusovszky kórház hemofilias osztálya és a tanárképző főiskola. a képzősök rendszeresen foglalkoznak az örökletes vérzékenységekben szenvedő diákokkal. a szombathelyi gyerekekhez házhoz járnak, akik pedig intézetben vannak, azokat a kórteremben tanítják, hogy életkoruknak megfelelő időben végzhessék el az általános iskolát.

a képzősök gyakorlati tapasztalataikat felhasználják a tudományos diákkörökben is, rendszeresen írnak e témakörből szakdolgozatokat, pályázatokat. /mti/

-. -

bb. 19. csőhéj, paplan és szigetelő zsinór - új termékek a tapolcai bazaltgyapot gyárból

vid fm il hgy

1977 november 30.

a könnyűbeton és szigetelőanyagipari vállalat tapolcai bazalt-gyapot gyárában különleges szigetelő anyagok gyártására készülnek. olaszországból rendelték meg azokat a gépsorokat, amelyeken majd csőhéjakat, szigetelő zsinórt és bazaltgyapot-paplant gyárthatnak. a rendkívül időtálló, szervesetlen anyagból készült szigetelő anyagok előnye, hogy nem károsodnak, a föld alatt sem, jól bírják a hőt, ellenállnak az időjárás viszontagságainak és a rovarok kártevésének is. éppen ezért az évi mintegy fél millió méternyi csőhéj kiválóan védi majd a föld alatti vezetékeket, a paplan pedig a födémeket. a bazaltgyapotból készült szigetelő szalaggal pedig a nyílászáró szerkezetek és a betonelemek közötti réseket töltik ki, szerves egységet képezve az építőanyagokkal. /mti/

-. -

- 15 -

8.10/il
8.10/il

bb. 21. hasznos kezdeményezés - ötezer általános iskolás szerzett kerékpáros igazolványt vas megyében

vid fm il hgy

1977. november 30.

vas megyében több mint százezer kerékpáros vesz részt naponta a közúti forgalomban, s az ideai közúti baleseteknek több mint 18 százalékát a kerékpárosok okozták. a gyermekek, az általános iskolások közül is sokan közlekednek kerékpárral ezért az oktatást, a helyes magatartást elsajátítását már az általános iskolában szükséges megkezdeni. a szabályos közlekedés, a balesetek megelőzése érdekében a vas megyei közlekedésbiztonsági tanács aktivistái - az iskolák tantestületének és a pedagógus önkéntes rendőröknek a közreműködésével - a megye iskoláiban önkéntes kerékpáros igazolványszerző vizsgákat tartottak.

a vizsgákra a megye iskoláiból hat ezer tanuló jelentkezett. közülük mintegy ötezer felelt meg a követelményeknek, választott helyesen a kresz kérdésekre, s tett eleget a gyakorlati feltételeknek./mti/

-. -

bb. 22. hidraulikus munkahengerek miskolcra

vid fm il hgy

1977. november 30.

befejezéshez közeledik a miskolci mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatnál az ugynevezett munkahenger gyártásfejlesztés első lépcsője. a gyárban 1976-tól összesen 30 millió forintos költséggel, korszerű célgépek beállításával elsősorban a mezőgazdaság számára fejlesztettek ki új gyártókapacitást.

az év közben már beérkezett és munkába állított célgépekkel megközelítőleg 30 millió forint értékű terméket, különböző típusu hidraulikus munkahengereket gyártottak. a tervek szerint még ebben az évben újabb két darab, számjegyzérlésű speciális megmunkáló gép érkezik miskolcra. ezek munkábaállításával a jövő évben tovább növelik a munkahenger-gyártását.

1978-ban a tervek szerint miskolcon már saját konstrukcióju hidraulikus munkahengerek is készülnek, összesen négyféle típusban és hátféle belső átmérőben./mti/

-. -

- 16 -

ka PSI

bb. 23. Lakások - tsz-tagoknak

vid fm il hgy

1977. november 30.

borsod megyében a prűgyi és az edelényi tsz után a mezőkövesdi matyó termelőszövetkezet is segíti tagjai lakásépítését. a tervek szerint a városi tanács által kijelölt területen összesen kétszáz tsz-tag részére építenek korszerű lakásokat. ebből harminckét lakás alapozását már megkezdték. a mezőkövesdi közös gazdaság családonként 40 000 forintos kölcsönrel támogatja tagjai építkezését, akik cserében kötelezettséget vállaltak, hogy nyolc évig a tsz-ben dolgoznak.

prűgyön a tsz tagok részére épített lakásokba a tervek szerint még az idén beköltöznek, míg az edelényi tsz-ben az első nyolc lakást jövőre adják át és megkezdik újabb nyolc lakás építését is./mti/

-. -

bb. 24. soproni szőnyegek közel-keleti országokba

vid fm il hgy

1977. november 30.

teljesítette szocialista export-tervét a soproni szőnyeggyár. az idén 350 ezer négyzetméter szőnyeg gyártását vállalták. a szovjetunió részére, s november második felében az utolsó szállitmányokat is utnak indították.

a soproni gyár az idén tört be a közel-keleti piacokra, s tervében 100 ezer négyzetméter szőnyeg exportja szerepel. ennek a mennyiségnek is a legnagyobb része már eljutott a megrendelőkhez. irak, jordánia, kuvait és szíria vásárolta meg a soproni szőnyeget. a következő hetekben az utolsó vagonok is elindulnak közel-keletre.

az ideai exportszállításokkal egyidőben már folynak a jövő évi szerződéskötések, sőt a következő évi szovjet export-termékek gyártását már meg is kezdték. 1978-ban a már hagyományos kereskedelmi partner, a szovjetunió az ideivel megegyező mennyiségű szőnyeget vásárol a szőnyeggyártól. a tőkés piacon a tervek szerint tovább növelik az értékesítést, s a meglévő kereskedelmi partnereken kívül új piacokra, így például jordániába is szállítanak kisebb mennyiségben szőnyeget./mti/

-. -

- 17 -

ka PSI

bb. 25. a sűrű köd miatt „félforgalom”, a repülőtéren, szünetelnek az átkelőhajójáratok

1/sz/rj hgy

1977. november 30.

kemény hidegre, sűrű ködös időre ébredt az ország szerdán. hajnalban mínusz 5- mínusz 9 fokot mértek, egyes erősen ködös helyeken még mínusz 10 fok alá is süllyedt a hőmérő higanyszála. a meteorológiai előrejelzések szerint lényeges változás egyelőre nem várható, napközben a ködös helyeken 0 fok, máshol 0 plusz 2 fok körül lesz a hőmérséklet.

az éjszakai, hajnali sűrű köd délelőtt sem oszlott fel, sok helyen csak 30-40 méterre lehetett ellátni, a fővárosban pedig ennél is rosszabbak voltak a látási viszonyok. az erős köd miatt délelőtt a ferihegyi repülőtér nem fogadta a külföldről érkező repülőgépeket, ugyanakkor a malév menetrendszerű járatai elindultak ferihegyről. ugyancsak a köd miatt üzemkezdettől nem közlekedtek a dunai átkelő kishajók. a máv és a volán ügyelet tájékoztatása szerint járataikon csak jelentéktelen, mindössze néhány perces késések voltak. a bkv-nál elmondták, hogy a köztisztasági hivatal szórókocsijai egész éjjel dolgoztak, mert elsősorban a hegyi utakon és hidakon a páralecsapódás befagyott. a reggeli csúcsforgalomban azonban, - igaz bár sokkal lassabban közlekedtek a járművek - fennakadás nem volt.

az utinform tájékoztatása szerint a főközlekedési utak szárazak, de az alsóbbrendű utakon főleg a hegyvidéki szakaszokon az utakra fagyott a hóréteg, így azok sikosak. délelőtt is legalább 130 munkagép szórta ezeket az utakat. forgalomelterelésre nem került sor, de vízátfolyások nehezítik a forgalmat egyebek közt sátoraljai hely térségében, tolna és nógrád megye egyes vidékein. /mti/

--

9.30 rj

1012⁰⁰

-18 -

bb. 26. a magyar növénytermesztés uttörőjéről, cserhádi sándorról emlékeztek meg mosonmagyaróvárott

vid/ká/rj hgy

1977. november 30.

a magyar növénytermesztés uttörőjéről, cserhádi sándorról emlékeztek meg szerdán mosonmagyaróvárott, a keszthelyi agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karán. az ünnepséget cserhádi sándor születésének 125. évfordulója alkalmából rendezték. a nagyhirű tudós, tanár munkásságáról dr. varga jános rektor emlékezett meg.

cserhádi sándor szervezte meg 1891-ben mosonmagyaróvárott az első magyar növénytermesztési kísérleti állomást, amely önállóan egészen 1959-ig működött. nevéhez fűződik az akkori viszonyoknak megfelelő korszerű talajművelési formák kidolgozása. az ő kísérletei alapján alkalmaztak először hazánkban műtrágyát és ő volt a szerzője az első magyar szakkönyvnek is, amely tudományos igényvel foglalkozott a növénytermesztéssel. jelentős érdemei voltak a búzatermesztés fejlesztésében is. /mti/

--

bb. 27. törpe hattyu a hortobágyon

vid/ká/rj hgy

1977. november 30.

a hirtelen beköszöntött hideg megritkította a hortobágyi nemzeti park átvonuló madárállományát: csapatokban délebbre vonultak a madarak. november közepén szokatlanul nagy tömegben érkeztek északra a téli vendégek s ez már jelezte, hogy a felénktartó hideg elől huzódtak melegebb tájakra. eltávoztak a vadlibák, otthagyták a pusztát az idén különösen nagy számban feltűnt ragadozók, sasok, solymok. viszont továbbra is a halastó mellett tartózkodnak a fenyőrigók. különleges madara is van most a pusztának, egy törpe hattyu. /mti/

--

11-40 rj

1012⁰⁰

-19 -

bb. 28. óvodát avattak Látrányban

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

szerdán a somogy megyei Látrány községben felavatták az új ötven személyes óvodát. a gyermekintézmény a Látrányi közös községi tanács saját kivitelezésében, négy millió forintos költséggel épült, amelyhez a helyi, valamint a társközségek lakói fél millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá. 200 személyes konyhát is építettek, mivel az óvodát majd tovább bővítik. /mti/

--

bb. 29. tudományos diákkörök konferenciája keszthelyen

vid/rj fm

1977. november 30.

keszthelyen, az agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karán szerdán tartották meg a kar tudományos diákköreinek konferenciáját. dr. buzás gyula dékán megnyitójában hangsúlyozta: a konferencia a tudományos-technikai haladás módszereinek és eredményeinek elterjesztését, a tanuló fiatalok alkotóképességeinek kibontakozását, szakmai politikai ismereteik gyarapítását, előadói és vitakészségük kibontakozását szolgálja.

az agrártudományi egyetem kutatóinak és oktatóinak a múlt héten rendezett tudományos tanácskozása után - amely a keszthelyen folyó mezőgazdaságtudományi, agrokémiai, növényvédelmi jellegű kutatások eredményeit, összegezte - szerdán a tanulók számoltatták be a különböző témakörökben végzett kutatásaik eredményeiről.

a tudományos diákkörök konferenciáján több mint 50 hallgató négy szekcióban ismertette a növénytermesztés, az agrokémia, az állattenyésztés és a takarmánykémia, a növényvédelem, valamint az ökonomia és a környezetvédelem különböző kérdéseiről készített tudományos dolgozatait. /mti/

--

11.55 rj

-20-

bb. 30. halálos balesetek

fe/rj hgy

1977. november 30.

békés megyében nagyszénás külterületén kákai géza 20 éves zenész, szegedi lakos személygépkocsijával elütötte az útszélén fekvő kaczkó páll 29 éves segédmunkás, nagyszénási lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség kákai géza őrizetbe vétele mellett szakértők bevonásával vizsgálatot indított.

békés megyében nagykopáncs külterületén bessenyi tiber 22 éves fuvaros kisiparos tótkomlói lakos álló lovaskocsijának út között személygépkocsijával szalai ignác 71 éves nyugdíjas, tótkomlói lakos. a baleset következtében a személygépkocsi egyik utasa kvasznovszky lajos 75 éves nyugdíjas, tótkomlói lakos a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője és másik két utasa mészáros ferencné 43 éves háztartásbeli és csernik istván né 40 éves háztartásbeli tótkomlói lakosok súlyos sérülést szenvedtek. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

baranya megyében a sásdi buzakalász mgtsz-ben leesett a traktorról muth béla 42 éves traktoros vásárosdombói lakos és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

--

bb. 31. időjárás jelentés

rj hgy

1977. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 13.00 órakor:

hideg idő

nyugat- és közép-európa fölött nincs határozott irányú és sebességű légmozgás, ezért a helyi tényezők irányítják az időjárást. folytatódik a hideg, erősen párás, a hajnali és a reggeli órákban többfelé ködös idő. középpontjukkal a balti-tenger, valamint moszkva környéke fölött ciklonok helyezkednek el, és a szovjetunió európai területének középső részén borult az idő, sok helyen havazik. délnyugat- és déleuropában is jobbra erősen felhős az idő, több helyről jelentenek esőt. a következő 36 órában a kárpát-medence déli részét kissé enyhébb, nedves levegő közelíti meg, változó-konnyabb lesz az idő, főként délen várható havazás.

/folyt.köv./
12.30 rj

-21 -

bb. 31. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

hazánkban kedden a reggeli órákban főként az ország délkeleti, keleti részén köd alakult ki, amely helyenként napközben sem oszlott fel. az ország többi részén általában változóan felhős idő volt, 3-8 órán át sütött a nap. az északkeleti hegyvidéken egy-két helyen, valamint szeged környékén gyengén havazott. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában mínusz 1- plusz 4, a tiszta vonalától keletre 0 - mínusz 6 fok között volt. ma hajnalra több helyen köd keletkezett és szeszélyes területi eloszlásban mínusz 4- mínusz 12 fokig hűlt le a levegő. délelőtt északnyugaton egy-két helyen derült, máshol borult, erősen párás, a fővárosban, délkeleten, valamint baja, kecskemét környékén ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1- mínusz 7 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.7 fok volt, 3,7 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős, párás, helyenként ködös idő, elsősorban délen, délkeleten havazással. mérsékelt, napközben megélénkülő délkeleti, keleti szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 6- mínusz 11 fok.

legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: mínusz 3- plusz 2 fok között.

a duna vizállása budapestnél 196 cm, a hőmérséklete 3.4 fok.

/mti/

--

bb. 32. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke november 30-án 13 óráig

rj -cz

1977. november 30.

1. fűtőmű
 2. idegenforgalom
 3. állami gazdaság
 4. gondolat kiadó
 5. vasareliy-szobor
 6. karikatúra-pályázat
- /folyt.köv./
13.00 rj

-22 -

161430

bb. 32. / a belső... 1. folyt./rj

7. új bemutató
 8. vasvár
 9. munkásmozgalmi hagyományok
 10. ásatás
 11. energiatakarékosság
 12. mezőgazdasági gépek
 13. csokoládégyár
 14. szauna
 15. szálloda
 16. kultur felelősök klubja
 17. borfejtés
 18. együttműködés beteg gyermekekért
 19. bazaltgyapot-gyár
 20. szőlőszaporítás
 21. kerékpáros igazolványok
 22. hidraulikus munkahengerek
 23. lakások téves tagoknak
 24. soproni szőnyegek
 25. időjárás, utviszonyok
 26. cserhádi sándor megemlékezés
 27. törpehattyúk
 28. óvodaavatás
 29. tudományos diákkörök
 30. halálos balesetek
 31. időjárásjelentés
 32. hírnagyok
- /mti/

--

bb. 33. eredményes a honismereti munka győr-sopron megyében - felkészítik a szakkörvezetőket, gondoskodnak az utánpótlásról

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

új lendületet vett a honismereti mozgalom győr-sopron megyében, s az utóbbi időben megnőtt a helytörténeti és honismereti kutatásokkal foglalkozók tábora- állapították meg a hazafias népfőnt győr-sopron megyei bizottságának szerdai tanácskozásán.

/folyt.köv./

13.05 rj

-23 -

161430

bb. 33. / eredményes... 1. folyt./rj

hangoztatták: a népfront honismereti munkabizottságnak érde-
me, hogy összefogja a tömegszervezetekben, intézményekben fo-
lyó honismereti tevékenységet, amelyhez hasznos szakmai segítséget
nyújtanak a közgyűjtemények is. a múzeumok néprajzi gyűjtőexpedi-
ciók szervezetésével, az üzemi szocialista brigádok és az iskolák
körében kifejtett közművelődési tevékenységgel járulnak hozzá a
honismereti mozgalom kibontakoztatásához. a győri Levéltár a szo-
cialista krónikairás szakmai központjává vált, a könyvtárak pedig
élen járnak és segítséget adnak az amatőr gyűjtőknek a helytörténeti
és honismereti dokumentumok felkutatásában.

az idei honismereti diáktábor és a gyűjtőtábor fiatal
részvevői főleg a krónikairásra és az életmódkutatásra fordítottak
figyelmet, s a gyűjtés közben ismerkedtek a különböző kutató
módszerekkel.

a mozgalom tömegbázisának szélesítését segítette a megyei
honismereti pályázat meghirdetése is. örvendetes volt, hogy az
idei pályázaton az ifjúsági pályázatok száma növekedett.

a mozgalom további fejlesztésének alapfeltétele a honismereti
közösségek vezetőinek szakmai, módszertani képzése-, hangoztat-
ták a tanácskozáson. már megteremtették a megye szakkörvezetői
számára a szervezett továbbképzési formát, amely nagyban hozzájárul
szakmai munkájuk elmélyítéséhez. ehhez hasonló módon oldják meg
a közeljövőben az üzemi és termelőszövetkezeti krónikairó szocia-
lista brigádok vezetőinek képzését is.

a honismereti szakkörvezetők utánpótlására kívánják bevonni
e munkába a győri tanítóképző főiskola hallgatóit. e célból hon-
ismereti szakkollégium megszervezését vették tervbe. /mti/
--

bb. 34. ötven személyes óvoda karancsoksziben

vid/fm/rj hgy

1977. november 30.

a nógrád megyei karancsoksziben szerdán 50 személyes óvodát
helyeztek üzembe. ezzel jelentősen kibővültek az iskolaelőké-
szítő nevelés lehetőségei, korszerűsödtek feltételei a községben.
a gyermekintézményre mintegy két- és félmillió forintot költött a
tanács és társadalmi munkájával - háromszázezer forint ér-
tékben - a község lakossága is hozzájárult a kivitelezéshez. /mti/
--

13.10 rj

-24 -

bb. 35. tovább szélesítik az önkiszolgáló rendszert a kereske-
delemben - dunántúli kereskedelmi tanácskozás szombat-
helyen

vid/fm/rj -cz

1977. november 30.

tovább szélesítik az önkiszolgáló rendszert a kereskedelemben
- közölték szombathelyen a szerdán végetért két napos üzem- és
munkaszervezési tanácskozáson, amelyet dunántúli kereskedelmi
szakemberek számára rendezett a belkereskedelmi minisztérium és
a kpvdosz. az élelmiszerkereskedelemben, a ruházati és cipő-
boltokban túlnyomórészt már ilyen formában árusítanak. de példá-
ul a kötöttárúknál, a fehérneműknél, a kesztyűknél és a bőrdíszmü-
veknél idegenkedés, bátortalanság, tapasztalható. többek között
azért szükséges ezeknél is az önkiválasztás, mert a hálózatbővítés
nem képes lépést tartani a forgalom növekedésével.

más munka- és üzemszervezési intézkedésekre is sor kerül az
ágazatban, amelyben szintén lezárult az extenzív fejlesztés idő-
szaka s minden korábbinál jobban előtérbe került a lakosság ellá-
tásának javítása. hangsúlyozták, hogy a munka- és üzemszervezés nem
csupán anyagi kérdés. a jó tapasztalatok közlése, cseréje is ered-
ményre vezethet. jó kezdeményezés a minta utáni árusítás, amely
főleg a butorkereskedelemben terjedt el. ez a forma a gyártó és az
eladó jó együttműködését testesíti meg. a dómus hálózat 11 mil-
liárd forint értékű butort juttat el az ötödik ötéves terv utolsó
évében a vásárlókhöz a minta utáni eladással.

a tanácskozáson - amelyet most sorban megrendeznek az ország
különböző tájegységein a munka és üzemszervezéssel kapcsolatos kér-
désekről a kereskedelmi szakembereknek - elmondották, hogy a ha-
zánkban forgalomba hozott áruk 80 százalékát a magyar ipar készíti.
az összes áruk nyolcada az ipartól közvetlenül a kereskedelem-
be kerül. a nagykereskedelem kikapcsolása erősödő tendencia, azonban
még hosszú ideig szükség lesz erre a szervezetre. a beszerzés nem
egyszerű dolog, hiszen a vállalatok nem látják át általában az
egész piacot, s ez kockázatot is jelent.

a szakemberek - egyelőre maketten és szóban - megismerkedtek
a szombathelyen jugoszláv kooperációval épülő borostyánkő áruház
leendő technológiájával, munka- és üzemszervezésével. a jövőre
megnyíló hatezer négyzetméter alapterületű áruház az ország egyik
legkorszerűbb technológiával, a munka- és üzemszervezéssel működő
kereskedelmi objektuma lesz. /mti/
--

13.15 rj

-25 -

bb. 36. selejtcsökkentő kibernetika - tanácskozás az építőanyag-
ipari minőségszabályozásról

vid/fm/rj - cz

1977. november 30.

az építőanyagipari minőségszabályozás és selejtcsökkentés te-
rénjében eredményesen tevékenykednek a finomkerámiaipari művek gyárai,
üzemei, - hangoztatták hódmezővásárhelyen, az alföldi porcelán-
gyárban szerdán megkezdődött országos tanácskozáson. az alföldi
porcelángyárban, valamint a romhányi építési kerámiagyárban
új módszerekkel törekszenek a jobb minőségre, a selejtcsökkentés-
re. a gyártásközi ellenőrzésnél vett mintákat laboratóriumban vizs-
gálják. az eredményeket a matematikai statisztika módszerével
feldolgozva, grafikonon ábrázolják. ez lehetővé teszi a gyártás fo-
lyamán a hibák ismétlődésének elkerülését. a dolgozók így folyama-
tosan informálódnak munkájuk minőségéről, hasonló módszerrel pedig
a selejt alakulásáról. a matematikai statisztikai, illetve kiberneti-
kai rendszer segítségével szervezik a vállalat tevékenységét a
piackutatástól, a műszaki fejlesztésen át a gyártási tapasztalatok
elemzéséig.

a munkahelyi szervezés korszerűsítésére sikeresen alkalmazzák
a filmttechnikai módszert is. lényege, hogy a legjobb munka-,
illetve üzemszervezési eljárásokról, a legjobb mennyiségi és mi-
nőségi eredményeket elérő üzemszervezésről, brigádokról tanulságos
mozgó-, illetve sokezer felvételes állófilm-sorozatokat készí-
tenek, s ezek levetítésével is oktatják a legjobb módszereket.

az évente másfélmillió négyzetméter falburkolólapot készítő
csempegyárban az új módszerek bevezetése óta tizennégy szá-
zalékkal csökkent a selejt, s ma már a legjobbnak számít az ipar-
ágban. a tudományosan kidolgozott szabályozási rendszer segítségé-
vel az alföldi porcelángyárban az elmúlt két évben több mint tíz
millió forintos költségcsökkentést, illetve minőségjavulásból szár-
mazó többleteredményt értek el. a finomkerámiaipari művek ebben a
tervidőszakban harminc millió forintos költségcsökkentést tervez
a minőségszabályozó és selejtcsökkentő program segítségével.

a tanácskozáson részt vevő tizenhat építőanyagipari vállalat
szakemberei megtekintették az alföldi porcelángyár falburkolólap-,
edény- és más gyáregységeit tanulmányozták az ott alkalmazott mód-
szereket, kicserélték a minőség-javításban, a selejtcsökkentésben
szerzett tapasztalataikat. /mti/

--

13.30 rj

10/14/77

-26 -

bb. 38. e m b a r g ó november 30-án 22 óráig

diplomáciai kapcsolatok

mm/rj pr -cz

1977. november 30.

a magyar népköztársaság diplomáciai kapcsolatot létesített
nagyköveti szinten a comore köztársasággal és a seychelles
köztársasággal. /mti/

--

bb.37. a bkv értesíti

mm/rj pr -cz

1977. november 30.

az utazóközönséget, hogy december 1-én 13 órától a győrői ut
déli utpályáján végzett utépitési munkák befejeztével a 17-es,
17-es gyors és 80-as jelzésű autóbuszokat az eredeti utvonalon köz-
lekedtetik. ezzel egyidejűleg a „felüljárópótló”, k-jelzésű
autóbust ismét üzembe helyezi.

december 1-én üzemkezdettől a 100-as jelzésű autóbust
a hungexpo területén rendezett kiállításoktól függetlenül munka-
napokon folyamatosan közlekedtetik. indulási idők: ~~nős~~ vezér tere
6 óra, 7 óra, majd 20 percenként 17 óráig, 18 óra, 19 óra.
/mti/

--

bb. 40. teljesítette éves tervét a miskolci mezőgép vállalat

vid fm il cz

1977. november 30.

teljesítette éves tervét a miskolci mezőgazdasági gép-
gyártó és szolgáltató vállalat. a szolgáltatásokkal együtt a
miskolci gyár kollektívája ebben az évben összesen 750 millió
forintos árbevétellel számolt. ebből maga a termelés 680 millió
forint értékű.

a termelési terv szerint az idén a vállalat öt gyáregysé-
gében különböző mezőgazdasági gépeket, köztük műtrágyaőrölőt,
részegységeket és alkatrészeket gyártottak. ezeknek zöme kü-
lönféle traktoralkatrész, vonószerkezet, járólánc, hidraul-
ikus munkahenger és hátsó kerékagy.

az éves tervnek egy hónappal a határidő előtti telje-
sítését a jó munkaszervezés, az anyagellátás és a gyártás meg-
szervezése, továbbá a szocialista brigádok kiemelkedő munkája
tette lehetővé.

a tervteljesítés egyuttal lehetővé teszi, hogy a miskolci
gyárban az év végéig terven felül még mintegy 60 millió forint
értékű mezőgazdasági munkagép- alkatrészt állítsanak elő. /mti/

--

14.30/il 10/14/77

- 27 -

bb. 44. „párjóstó,, andrásolás borsodban - megkezdődtek a disznótorok

vid fm il cz

1977. november 30.

borsod megye északi vidékein, többek között az abauji és a zempléni részeken szerdán felelevenítették a „párjóstó,, andrásolást. a régi babonás szokásokban a fiatalok ugyan már nem hisznek, de szívesen vesznek részt a vidám, baráti összejöveteleken. a népszokásból annyi napjainkig is fennmaradt, hogy akik már elhatározták, hogy a közel jövőben jegyet váltanak, ajándékokkal kedveskednek egymásnak.

igazi téli faggyal-hóval köszöntött be andrás napja, csaknem egész borsodban, ahol az alföldi jellegű vidéken, a tiszta menti falvakban az évszázados hagyomány szerint megkezdődött a téli sertésvágás. a megyében a becslések szerint mintegy félezer sertés került „böllérvés alá,,. a hagyományos disznótorokon a barátok, jó ismerősök köszöntötték az újjórral az andrásokat./mti/

--

bb. 43. losonczi pál távirata

mm il pr cz

1977. november 30.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét neelam sanjiva reddy-nek, az indiai köztársaság elnökének a kelet-indiát sújtó ciklon pusztításai miatt./mti/

--

bb. 42. puja frigyes távirata

mm il pr cz

1977. november 30.

puja frigyes külügyminiszter táviratban üdvözölte szunao szonodát japán külügyminiszterévé történt kinevezése alkalmából./mti/

--

14.35/il /1014

- 28

bb. 39. ady-kodály emléknapi kecskeméten

vid/fm/rj -cz

1977. november 30.

kodály zoltán szülővárosában, kecskeméten országos rendezvény keretében emlékeznek meg ady endre születésének 100., valamint kodály születésének közelgő 95. évfordulójáról. a kecskeméti kodály zoltán zenepedagógiai intézet által kezdeményezett ady-kodály emléknapi programját gajdócsi istván, a bács-kiskun megyei tanács elnöke szerdán nyitotta meg a megyeszékhelyen, a tudomány és technika házában. az ünnepi műsorban a budapesti pedagógus fáklya-klub központi vegyes kórusa és a kecskeméti pedagógus énekkar kodály zoltán és bárdos lajos által megzenésített ady-verseket szövegezte meg.

ezt követően tudományos konferencia kezdődött, amelyen fő témaként az ady-versek megzenésítésének kérdéseivel foglalkoznak a zenei élet képviselői. ujfalussy józsef kossuth-díjas akadémikus tartott bevezető előadást, „ady endre és zeneszerzői,, címmel. további előadások hangzottak el a kodályi zene neoklasszikus vonásairól, ady költészetének bartók és kodály művészetére gyakorolt hatásáról, valamint durkó zsolt ady-kantátáiról./mti/

--

bb. 41. gumi- és műanyagipari tanácskozás - együttműködési megbeszélések

t/sb/s/rj -cz

1977. november 30.

ujabb termelési és szállítási együttműködést készít elő partnereivel az nszk-beli werner és pfleiderer és az osztrák austromontan cég, amelynek szakemberei szerdán a gellért szállóban rendezett gumi- és műanyagipari tanácskozáson csaknem 40 vállalat, szövetkezet, tudományos intézet képviselőinek mutatták be legújabb keverő és sajtolóberendezéseiket. az egyik korszerű gumiipari prést már évek óta a csepeli egyedi gépgyárral kooperációban gyártják a külföldi partnerek, és most készítenek elő egy újabb megállapodást az együttműködés bővítésére. eszerint az ediginél nagyobb teljesítményű gumiipari prés egyes főrészének gyártására is - a külföldi licenc alapján - berendezkednének a csepeliek.

/folgt.köv./
14.40 rj

14.500

-29 -

bb. 41. / gumi- és műanyagipari... 1. folyt./rj

csaknem 150 magyar szakember vett részt a tanácskozáson és érdeklődésüket indokolja, hogy a kazincbarcikai új pvc-gyár és a leninvárosi polipropilén-gyár üzembehelyezésével jelentősen növekedő alapanyag-gyártásnak megfelelően a hazai műanyagfeldolgozóipar is gyorsütemű fejlesztésre készül, elsősorban a technológia fejlesztésével. a megbeszéléseken nemcsak az új gépek beszerzéséről, hanem a meglévő régi, drága berendezések korszerű felújításáról is szó esett. a taurus abroncsgyárában ugyanis néhány héttel ezelőtt helyezték üzembe egy nagy keverőberendezést, amit az nszk-beli partner fiatalított meg gyors munkával, s így negyedére csökkent a kényszerű termelési szünet. ugyanakkor a teljes felújítás, korszerűsítés csak feleannyiba került, mintha új gépet vásároltak volna, pedig a sok alkatrész cserével végzett megfiatalítás is lényegében egy ujjal tette egyenértékűvé a régi berendezést. a kedvező tapasztalatok alapján sor kerül az abroncsgyár másik két keverőberendezésének felújítására is. a hungária műanyaggyár is tárgyalásokat kezdett egy régi keverő berendezés felújításáról az nszk-beli és osztrák céggel. /mti/

-.-

bb. 45. egyszerűsítések a valutakiutalás rendjében

tr/

rj sl -cz

1977. november 30.

1978. január 1-től megváltoznak az európai tőkés országokba és jugoszláviába irányuló turistautazásokra érvényes valutakiutalási rend lebonyolítási szabályai. ettől az időponttól kezdve az említett utazásokra a magyar nemzeti bank a valutakiutalást a kiutazásokhoz egyébként is szükséges utlevélkérdőlapon fogja engedélyezni. ennek megfelelően megszűnik a korábban rendszeresített /négy példányos/ valutaigénylési űrlap, s azt az utlevélkérdőlap helyettesíti.

/folyt.köv./

14.40 rj

10/11/77

-30 -

bb. 45. / egyszerűsítések... 1. folyt./rj

az utlevél-kérdőlapot megfelelően kitöltve a valuta eladásra felhatalmazott otp fiókoknál, illetve utazási irodáknál kell, valutaigénylés céljából benyújtani, amelyek azt - elbírálásra - a magyar nemzeti bankhoz továbbítják, majd a magyar nemzeti bank határozatával az igénylőnek /utazni szándékozónak/ visszaküldik. a valutakiutalási engedéllyel ellátott utlevélkérdőlappal lehet azután az eddigi gyakorlatnak megfelelően az ibusz utazási irodához, illetve az utlevélhatósághoz fordulni. könnyítést jelent az is, hogy az eddigi 30 nap helyett a valutakiutalási engedély keltétől számított egy éven belül lehet az utlevélkérdőlapot az utlevél hatóságnál - a kiutazás engedélyezése céljából, - felhasználni, s a turista utazásra érvényes utlevél alapján - a már említett valutakiszolgáltató helyeken, a kiutalt valutát az eddigi 6 hónap helyett/ az utlevél érvényességi idején belül bármikor meg lehet vásárolni.

az új eljárással kapcsolatban az utlevélkérdőlapok árusításával is megbízott otp fiókok és utazási irodák adnak bővebb felvilágosítást.

a valutakiutalással összefüggő egyéb rendelkezések változatlanok maradnak. /mti/

-.-

bb. 46. a közművelődés továbbfejlesztéséről tárgyalt a hazafias népfront borsod megyei bizottsága

vid/fm/rj -cz

1977. november 30.

az utóbbi évben több mint huszezerrel nőtt borsodban a felnőtt- és ifju olvasók száma, - ismertették a hazafias népfront borsod megyei bizottságának szerdán, miskolcon tartott ülésén, amelynek témája a közművelődés továbbfejlesztése volt. javasolták, hogy a kisebb településeken az iskolai és községi könyvtárakat vonják össze. a jövő év tavaszán, a borsodi irodalmi napok során az iskolai- és emlékkönyvtárakról szerveznek tanácskozást. a rendhagyó irodalmi órákat a klubkönyvtárakban felnőttek részére is megszervezik. az ifjúsági olvasótáborokat kiszélesítik, az encsi és az edelényi járásban pedig újabbakat hoznak létre.

/folyt.köv./

14.50 rj

10/11/77

31 -

bb. 46. / a közművelődés ... 1. folyt./rj

tovább fejlesztik a községi és az üzemi krónikairást, többek között a miskolci, a mezőcsáti és az ózdi járásban, megalakítják az üzemi krónikairók klubját szakmai továbbképzésük céljából.

segítséget nyújtanak a földrajzi helynév-gyűjtéshez többek között az encsi és a szerencsi járásban. folytatják a művelődési munkaközösségek szervezését.

jövőre ismét megrendezik - hetedik alkalommal - a tokaji író-tábort, ahol a „szocialista demokrácia, szocialista közélet,” című témát vitatják meg. /mti/

-.-

bb.47. miskolc üzemegészségügye megfelel a korszerű követelményeknek

vid/p fm -cz

1977. november 30.

több mint harminc fő-és csaknem ugyanannyi mellék-állásu orvos foglalkozik az üzemegészségügyi kérdésekkel miskolcon, s a város üzemegészségügyi szervezettsége megfelel a korszerű követelményeknek- állapították meg miskolc megyei város tanácsának szerdai ülésén.

az 1951- ben kialakított üzemorvosi hálózat azóta működik eredményesebben,amióta a hálózatot az integráció keretében a diósgyőr-vasgyári, illetve a városi semmelweis kórházhoz csatolták.a vállalatok általában eleget tesznek feladataiknak az üzemorvosi rendelők létesítésében és felszerelésében, többek között a diósgyőri Lenin kohászati művekben, a pamutfonó vállalatnál és a nehézipari műszaki egyetemen. az üzemorvos végzi többek között a balesetveszélyes és foglalkozási ártalmaknak kitett munkahelyeken a dolgozók munkaalkalmassági vizsgálatát is.

/folyt köv./
15.10/p

-32-

1580

bb.47./miskolcfolyt/p

miskolc megyei város tanácsa határozatában felhívta a figyelmet a még üres üzemorvosi állások mielőbbi betöltésére,a szakmai továbbképzésre,hogy minél többen tegyenek üzemorvosi szakvizsgát. javasolták a diósgyőr-vasgyári kórházban munkaalkalmassági rendelő és laboratórium létesítését.
/mti/

-.-

bb.48. hatékony új növényvédőszer - kgst toxikológiai bázis- a nehéznevelőipari kutató intézetnél tanácskozott a veszprémi akadémiai bizottság

vid/p fm -cz

1977. november 30.

három új növényvédőszer előállításáról és eredményes kísérleteiről, valamint az egyre hatékonyabb növényvédőszer-kutatásról számoltak be szerdán a veszprémi nehéznevelőipari kutató intézet szakemberei, a veszprémi akadémiai bizottság agrokémiai munkabizottságának. hat dunántúli megye képviselőjében vitatták meg a növényvédőszer-kutatás és felhasználás időszerű kérdéseit, köztük - három ígéretes újdon-ságot. mindhárom a nehéznevelőipari kutató intézet tudományos eredménye.

a neviram a nagyüzemi kipróbálás szerint rendkívül hatékony gombaölőszer, amely a peronoszpóra és a fitoftóra elleni küzdelemben lesz a mezőgazdaság segítségére. a neviról újdonság a magyar mezőgazdaságban, hiszen eddig nálunk nem gyártottak és nem alkalmaztak virágkötődést segítő szereket. ez az új vegyület jelentősen növeli a terméshozamokat, legszembetűnőbb eredményt hozta a napraforgótermesztésben, hiszen 2-3 mázsás magterméssel növelte a hektáronkénti hozamot. a nevir pedig a vadriasztók családját bővítette. az eddig használatos szerekkel szemben az új telepítésekre permetező gépekkel kijuttatható és igen hatékony.

a tanácskozáson összegezték azt a nagyszabású fejlődést, amely az utóbbi években a nehéznevelőipari kutató intézetet jellemezte. a nehéznevelőipari minisztérium és az országos műszaki fejlesztési bizottság támogatásával a hazai növényvédőszeripar tudományos bázisává fejlesztették. létrehozták a biológiai és a toxikológiai osztályt, amely már mélyreható tudományos munkára ad lehetőséget. e kutató munka iránt igen nagy a külföldi érdeklődés, a toxikológiai osztály működése és felszereltsége a maga nemében egyedülálló a kgst-tagországok körében is. éppen ezért az intenchim, a kgst kis volumenben szükséges termékek gyártását és fejlesztését koordináló szervezete javasolta, hogy a nehéznevelőipari kutató intézet toxikológiai osztályát oly módon fejlesszék tovább, hogy az egyben a kgst-országok központi laboratóriuma is legyen. az ezzel kapcsolatos tárgyalásokat már megkezdték a tagországokkal. /mti/

-.-
-33-

15.30/p

1540

embargó 18.30 -ig!

bb.57. ülést tart a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

gg/p -cz

1977. november 30.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ülését december 1-re összehívták.

a politikai bizottság a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójának megünnepléséről szóló beszámoló, az 1977. évi népgazdasági terv teljesítéséről szóló jelentés, illetve az 1978. évi terv és állami költségvetés irányelveire vonatkozó előterjesztés megvitatását javasolja a központi bizottságnak./mti/

--

bb.49. elhunyt dr. györgy julia

s/pr/p-cz

1977. november 30.

dr. györgy julia kossut-dijas gyermekpszichiáter kandidateus, nyugdíjas igazgató-főorvos, a magyar metalhigiénis mozgalom lelkes uttörője, a veszélyeztetett gyermekek ügyének fáradhatatlan haladó humanista harcosa rövid betegség után elhunyt. temetése december 6-án 15 óra kor lesz a faraksréti temetőben.

egészségügyi minisztérium
a helm páll igazgatósága,
gyermek-, és ifjúságpszichológiai osztálya.

j/mti/

--

bb.50. sarlós istván óbudán

s/pr/p - cz

1977- november 30.

sarlós istván, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára szerdán látogatást tett óbudán. résztvett a látogatáson pataki jános, a budapesti pártbizottság osztályvezetője. a pártbizottság székházában hart jánosné, a iii. kerületi pártbizottság első titkára, horváth károlyné tanácselnök és pánczél sándor, a hazafias népfront kerületi titkára fogadta. a délelőtti program színhelye a budai téglá- és cserépipari vállalat volt, ahol a kerület párt-és állami vezetői tájékoztatást adtak a xi. kongresszus óta eltelt időszak eredményeiről és a rohamosan fejlődő kerület várospolitikai kérdéseiről. ezt követően megtekintették a budai téglá- és cserépipari vállalat pilisborosjenői üzemegységét. délután sarlós istván a pártbizottság székházában aktívaüléssel találkozott a kerület párt-és állami vezetőivel, valamint a hazafias népfront kerületi bizottságának tagjaival és tájékoztatást adott időszerű politikai kérdésekről./mti/

--
-34-

15.34/p

bb 52. karácsonyi vásár a Lengyel kultura boltjában

t da/r/ny -cz

1977 november 30.

uj zenemű osztállyal, s két kiállítóhelyiséggel bővült a Lengyel kultura boltja - tájékoztatta a sajtó képviselőit szerdán stanislaw zientak, a Lengyel kultura igazgatóhelyettese.

a kibővített boltban december 1-től háromhetes karácsonyi vásárt rendeznek, amelyen az érdeklődők kétmillióforint értékű áruból válogathatnak. a bolt első karácsonyi vásárának ajándéktárgyai között megtalálhatók a kézi festésű, világhírű wloclaweki fajanszok, ötvös művek, porcelánok, krakkói üvegek, fadiszművek, népviseleti tárgyak, borostyánból készült ékszerek, valamint a hazánkban igen kedvelt bőrtáskák, pénztárcák, irattartók. az új helyiségek megnyitásával lehetővé vált a lengyel írók magyar és lengyel nyelvű szépirodalmi könyveinek árusítása is. a hazánkba érkező lengyel turistáknak, valamint a baráti szocialista országba látogató magyaroknak térképeket, utkönyveket kínálnak. a hanglemez osztályon többek között az igen népszerű lengyel jazz-lemezek is megvásárolhatók./mti/

--

bb 61. szekér gyula hazaérkezett moszkvából

t sl/pá/ny ie -cz

1977 november 30.

szerdán hazaérkezett moszkvából a magyar küldöttség, amely a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság xx. ülészakán vett részt. a delegációt szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, az együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke vezette.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent sághy vilmos belkereskedelmi miniszter, ott volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is.

hazaérkezése után szekér gyula nyilatkozott az mti munkatársának.

/folyt. köv/

16.13/ny

-35-

16³⁰

bb 51. a mahart közli

k/sb/gk/ny -cz

1977 november 30.

hogy a ráckevei duna-ágban a ráckeve-dömsöd-tass között közlekedő személyhajó-járatot november 30-án közlekedtetik utoljára.
/mti/

-.-

bb 54. kgst állategészségügyi tanácskozás és bemutató tolna megyében

vid/fm/ny -cz

1977 november 30.

szerdán tolna megyébe látogattak a kgst- országok -bulgária, csehszlovákia, Lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió- állategészségügyi szakértői. szekszárdon a tolna megyei állategészségügyi állomás külföldön is elismerést keltett, a mastitis - a tehenek tőgygyulladás - elleni védekezéssel kapcsolatos kutatómunkájával ismerkedtek. hazánkban a mastitis által okozott gazdasági kár évente megközelíti az egymilliárd forintot. amint dr. kováts jeno címzetes egyetemi docens, a tolna megyei állategészségügyi állomás igazgatója ismertette, tolna megyében egészen új utakon indultak el ezen állatbetegség elleni védekezésben, a tartás és a fejés higiénijára helyezik a főhangsúlyt. ezzel már igen jelentős eredményeket értek el. az állomás jelenleg tolna megye 71 nagyüzemi tehenészetének mintegy 12.000 tehenét tartja rendszeres ellenőzése alatt, s a korábbi 75 -ről 3 százalékosra csökkentették a streptococcusok, a gennykeltő baktériumok okozta tőgygyulladásokat. tíz százalékos javulást értek el a lappangó tőgygyulladások felismerésében is. módszerük több európai ország egészségügyi szakértőinek figyelmét felkeltette, sőt egyes országokban a tolna megyei tapasztalatok alapján kezdték meg a védekezést.

a vendégeknek bemutatták a megyei állomás legújabb laboratóriumi vizsgálati módszereit, köztük az új elektronikus tejsejtszámláló berendezést.

a résztvevők megtekintették az alsótengelici állami gazdaságot és a pálfai egyetértés tsz szakosított szarvasmarhatelepét is. a tanácskozást csütörtökön budapesten folytatják./mti/

16.20/ny

-36-

16.25

bb.53. átadták az országos kardiológiai intézet új épületét

t -don/mm/p pr -cz

1977. november 30.

szerdán ünnepi külsőségek között adta át rendeltetésének schultheisz emil egészségügyi miniszter az országos kardiológiai intézet új épületét. a hámán kató uton emelt létesítmény európa egyik legkorszerűbb egészségügyi intézménye, ahol összesen 243 fekvőbeteg ellátására nyílik lehetőség.

az országban évente mintegy 35-40 ezerre tehető azoknak a száma, akik infarktust kapnak; a veszélyeztetetteké ennek háromszorosára becsülhető. kezelésük, ápolásuk az egészségügyi hálózatban megoldott, folyamatos ellátásuk, gondozásuk biztosított. gondot okozott viszont, hogy a szívmitétet igénylőknek - hely hiányában - sokáig kellett várakozniuk kórházi felvételre. ezen enyhít most az új intézmény, ahol négy műtő kapott helyet. két műtőben egyidőben végezhetnek szívkatóéteres vizsgálatot, míg a röntgenes érvizsgálathoz külön készülék vehető igénybe. itt lényegesen korszerűbb, jobb feltételek közt dolgozhatnak a diagnosztikai és a terápiás részlegek is. az intézményben háromszor annyi steril műtét elvégzésére nyílik lehetőség, mint a régi helyen. az előzetes becslések szerint 1978-ban körülbelül 600, 1979-től kezdve pedig mintegy 800 műtét végezhető.

a tizemeletes épület harmadik szintjén a gyermekosztályt rendezték be. az itt kialakított látogató-folyosó a tervek szerint és az orvosok együttes munkáját dicséri. a szülők gyermekeikkel itt, a látogató-folyosón találkozhatnak; az ágyhoz kötött apróságokkal telefonon beszélhetnek. a földszinten a járóbeteg-rendelés kapott helyet.

a legkorszerűbb műszerekkel és berendezésekkel felszerelt országos kardiológiai intézetben elsősorban a bonyolultabb szívmitéteket végzik majd. az itt dolgozó orvosok külföldön tanulmányozták a komplikált műtétek levezetését, gazdagították tapasztalataikat a szívbetegségek kutatásában, a megelőzésben, a műtétekben, az utógondozásban.

az ünnepségen - amelyen részt vett leo kaprio, az egészségügyi világszervezet európai területi irodájának igazgatója, valamint a főváros párt-, állami- és tömegszervezetének számos képviselője - gábor györgy professzor, az intézet igazgatója vette át az új intézményt, s mondott köszönetet az egészségügyi létesítmény létrehozásáért./mti/

16.20/p

-37- és d.k.szokolov az iroda osztályvezetője

16.40

bb.56. országos mezőgazdasági gépkereskedelmi és szolgáltatási tanácskozás győrótt

vid/p fm -cz

1977. november 30.

a korszerű mezőgazdasági termelésben mind nagyobb szerepe van a gépeknek-, különösen az iparszerű termelési rendszereknél, ahol gépláncok dolgoznak és pontosan megtervezett technológia szerint folyik a munka. a mezőgazdaság ipari szolgáltatási igényei növekednek, s az ezeket kielégítő ipari üzemeknek, s a kereskedelmi szervezeteknek az eddiginél nagyobb összhangban kell munkájukat végezni. erről tárgyaltak a győrótt megrendezett kétnapos országos gépkereskedelmi és szolgáltatási tanácskozáson. a szerdán véget ért megbeszélésen a részegység-gyártást és forgalmazást, valamint a szereléssel, javítással kapcsolatos teendőket tekintették át. hangoztatták, hogy a jövő útja a tipizált részegységek gyártása. a nagyteljesítményű gépekhez nagy tömegben kell ilyen részegységeket gyártani. a gépek meghibásodása esetén, főjavításnál gyors cserét kell végezni, amire megfelelő szervizhálózatot alakítanak ki. ez a munka már megkezdődött, s több mezőgazdasági gépgyár körzetében eredményesen dolgoznak a hálózat szakemberei. az idei aratási munkáknál és az őszi betakarításnál a szolgálat jól működött.

a részegységek és alkatrészek gyártásának szakosítása is megkezdődött. jó példa erre a győri mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat. a vállalat üzemében már nagy sorozatban gyártanak exportra és a belföldi ellátásra is ilyen felszereléseket.

egy ilyen termék a mezőgazdasági kardántengely, amelyből az idén már 70 ezer készül győrótt. a közel jövőben megoldódik a nagyteljesítményű rába mezőgazdasági erőgépeknek munkagépekkel, s más felszerelésekkel való ellátása is. erre maga a gyár rendezkedik be jelentős fejlesztésekkel. a munkagépekhez megfelelő mennyiségben gyártanak majd alkatrészeket és részegységeket is. /mti/

--

16.30/p

-38-

16.30/p

bb 58. vonat alá kerültek a karából kitört tehének

vid/kz/ ny -cz

1977 november 30.

ritka karambol történt keddre virradó éjszaka az ács és nagy-szentjános közötti vasútvonalon. a komáromi állami gazdaságnak közvetlen a vasútállomás közelében fekvő tehenészeti telepén az egyik karából - eddig ismeretlen okokból - kitört csaknem 60 két-éves növendékmarha. az állatok egy csapata a sinekre került, és a komáromból győrobe tartó személyvonat éjjel után néhány perccel 21 állatot halálra gázolt. a vonat utasai közül szerencsére senki sem sérült meg, a vonat folytani tudta útját. a kár értéke mintegy 300.000 forint.

az eddigi megállapítások szerint az állattartásban ritkán előforduló esetért súlyos felelősség terheli gáspár vendelt, az állami gazdaság 30 éves ács-concóhátpusztai állatgondozóját, a telep éjszakai ügyeletesét, aki a munkahelyét engedély nélkül elhagyta. a z ügyben a rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja. /mti/

--

bb 60. tanácskozás a vízminőség-szabályozásról

i sb/s/ny ie -cz

1977 november 30.

az ENSZ egészségügyi világszervezete, /WHO/ és az országos vízügyi hivatal rendezésében szerdán háromnapos tanácskozás kezdődött az OVH székházában a magyarországi vízminőség-szabályozási mintaterületek tapasztalatairól. U. Kaprio, a WHO európai irodájának igazgatója nyitotta meg a tanácskozást, amelyen hét előadás és 22 felkért hozzászólás alapján összegezik a mintaterületeken szerzett tapasztalatokat, és megbeszéljük az eredmények nemzetközi hasznosításának lehetőségeit. /mti/

--

16.35/ny

-39-

16.30

bb.55. borbély sándor somogy megyében

vid/p kz -cz

1977. november 30.

borbély sándor, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára szerdán kaposvárra látogatott. résztvett és felszólalt a somogy megyei párt végrehajtó bizottság ülésén, ahol a 11. kongresszus és a megyei pártértekezlet óta eltelt időszak gazdasági és politikai feladatainak végrehajtását vitatták meg és értékelték./mti/

-.-

bb.59. a pápai képzőművészeti kör alkotóinak kiállítása

vod/p fm -cz

1977. november 30.

pápán, az elekthermax gyár művelődési házában szerdán megnyitották a város képzőművészeti körének kiállítását. a képzőművészeti kör 16 alkotójának több mint 50 olajfestménye, akvarellje látható a december 10-ig nyitva tartó tárlaton./mti/

-.-

bb.62. egy és negyedmilliárd értéket termelnek a baranyai ipari szövetkezetek

vid/p kz la

1977. november 30.

baranya megye 19 ipari szövetkezetének ezévi termelése, mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának a témával foglalkozó szerdai ülésén megállapították, várhatóan eléri az egy és negyedmilliárd forintot, s ez 17 százalékkal haladja meg az előző évit. több ipari szövetkezet hire, terméke ismert a határon túl is. tucatnyi országba exportálnak kesztyűket, stílbutort, népművészeti cikkeket. számottevő a szerepük a lakásépítésben. a tavaly átadott új otthonok felét a szövetkezetek készítették a megyében. az v. ötéves tervben vállalt 2761 lakásból az év végéig már 1162 lakást birtokba vehetnek tulajdonosaik.

/folyt köv./
16.45/p

-40-

16.55

bb.62./ egy és negyedmilliárd.....folyt/p

a több mint nyolcezer dolgozót tömörítő ipari szövetkezetek fontos szerepet játszanak baranya gazdasági, társadalmi életében. a bányászaton kívül, a szocialista ipar termelésének egyötödét adják, a lakossági szolgáltatásnak pedig több mint negyedét végzik a szövetkezeti üzemek.

az ülésen rév lajos, az ipari szövetkezetek országos tanácsának elnöke, a szövetkezeti tevékenységek összevonásával kapcsolatos baranyai kísérletről szólt elismerően. elmondta, hogy a profiltisztítást célzó módszer az itteni tapasztalatok alapján terjedt el országosan az utóbbi évtized alatt. baranyában elsősorban a lakáskarbantartási, felújítási munkáknál érvényesült ez a törekvés. most viszont a szövetkezetek összevonásában érnek el jó eredményeket, aminek célja az erőforrások észszerű koncentrálása, a hatékonyabb gazdálkodás.

a jövőt illetően a szolgáltatás dinamikus fejlődését várják a baranyai ipari szövetkezetektől, különösképpen a személyi szolgáltatás javítása érdekében./mti/

-.-

bb 63. befejeződtek a komárom megyei természettudományos hetek

vid/kz/ny -cz

1977 november 30.

több ezren vettek részt a szerdán nagyigmádon megtartott csillagászati előadással zárult komárom megyei természettudományos hetek rendezvényein. a központi téma a természetvédelem volt. a megye gazdag természeti adottságai ugyanis egyértelműen megkövetelik, hogy tervszerű munkával védjék meg ezeket az értékeket. ebben a jól összehangolt környezetvédelmi tevékenységben aktívan részt vesznek a megyében nagy számban működő természettudományos szakkörök is. több mint 500 tagjuk képes a természet önálló megfigyelésére, a kutató munkára. sokhelyütt olyan magas színvonalon dolgoznak, hogy megbízható adatokat nyújtanak a különböző tudományos intézményeknek.

az ez évi természettudományos hetek legsikerültebb rendezvénye a tatai szakkörök nyilvános bemutatója volt. ezen több mint 20-an számoltak be többek között a tatai nagy-tó madárvilágával, a vértess hegység tájvédelmével, a megye forrásaival, tavainak élővilágával kapcsolatos megfigyeléseikről./mti/

-.-

16.50/p

-41-

17.00

bb.64. teljesítette szovjet exporttervét a debreceni ruhagyár

vid/p kz la

1977. november 30.

november 30-án, a határidő előtt több mint egy hónappal, teljesítette szovjet exporttervét az ország legnagyobb női konfekció üzeme, a debreceni ruhagyár. az év eddig eltelt időszakában 5.7 millió rubel értékű terméket szállított a szomszédos országba. hagyományos termékei mellett az idén először szerepelt a gyár a szovjet piacon női műbőr kabáttal és kötött hurkolt anyagból készült kosztümmel. /mti/

-.-

bb.65. bátrabban kell a lányoknak is ipari szakmát választaniok - megyei tanácskozás tatabányán

vid/ p kz la

1977. november 30.

ha merészebben választanának pályát a lányok, a munkaerő-gondok jelentős része megoldódna komárom megyében, hangzottak szerdán tatabányán a pályaválasztással és a nők elhelyezkedési lehetőségével foglalkozó megyei tanácskozásán. ezen a vidéken ugyanis az utóbbi években úgy változott az ipar szerkezete, hogy a korábbihoz képest jelentősen - az 1960-hoz viszonyítva például 79 százalékkal - emelkedett a foglalkoztatott nők száma. szakképzett dolgozó azonban még ma is viszonylag nagyon kevés van köztük, és többek között ez az egyik fő oka annak, hogy az átlagkeresetük a férfiakénak csak 60 százaléka. a megyében, s éppen a legnagyobb munkaerő-gondokkal küzdő iparágakban, jelenleg is sok olyan jó jövedelmet adó munkahely van, ahol kiválóan helyt tudnának a nők állni. ezért a tanácskozáson azt jelölték meg a legfőbb tennivalóként, hogy a kereskedelmi, a vendéglátóipari, a különböző szolgáltatói és más divatos szakmák mellett több fiatalal kedveltessek meg az ipari szakmák képzését. /mti/

-.-

bb.67. elhunyt setét mátyásné

vid/p kz la

1977. november 30.

73 éves korában elhunyt setét mátyásné, a párt - és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kintüntetettje. temetése december 3-án, szombaton 14 órakor lesz a hetényegyházi temetőben.

az mszmp kecskeméti városi bizottsága.

-.-
-42-

/mti/
17.00/p

1440
P

bb.66. teljesítette ezévi szállítási kötelezettségét a veszprémi bakony művek

vid/p kz la

1977. november 30.

szerdán utnak indította utolsó idei autoalkatrész szállítmányát a veszprémi bakony művek a volga menti togliatti autógyárba. a nagyüzem ezzel teljesítette ezévi szállítási kötelezettségét, s a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójára tett vállalását is. határidő előtt elkészült a lada, a moszkvics és a kamaz autógyár részére valamennyi megrendelt gyújtáelosztó, gyújtáskapcsoló, kürt, és komplett ablaktörölő berendezés. az utolsó szállítmánnyal a gyártás kezdete óta összesen 2,4 millió garnitúrát juttatott el a bakony művek a togliatti autógyárba s ezért a mennyiségért hazánk összesen 45 ezer zsigulit, illetve lada gépkocsit kapott.

a szovjet megrendelések mellett ugyancsak sikerült valóra váltani a polski fiat 126-os gépkocsi alkatrészek gyártására tett felajánlást. a lengyel bialsko-bialai autógyár részére készült négy termék közül a gyújtáelosztó kivételével valamennyi megrendelt darab uton van. a gyújtáelosztóból még néhány ezret el kell készíteni, a lengyel partner ugyanis időközben terven felül is rendelt 50 ezer darabot. /mti/

-.-

bb.68. a varsói szerződés honvédelmi miniszteri bizottsága folytatta munkáját

pá/p pr la

1977. november 30.

a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszteri bizottságának tagjai - budapesten zajló ülésük programjának részeként - szerdán megtekintették a dunán felépített vasúti uszályhidat, a polgári és katonai szakemberek együttes munkájának eredményét. a bemutatón részt vett borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, rácz sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, valamint pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter. /mti/

-.-

17.10/p

-43-

1440
P

bb.69. utolsó állomásához érkezett a „negyedik évtized békében”, című fotókiállítás

t cs/s/p pr la

1977. november 30.

május 11-én indult battonyáról és november 30-án ért utolsó állomására a „negyedik évtized békében”, című országjáró fotókiállítás, amelyet az országos béketanács, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a volán tröszt rendezett a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulója alkalmából.

a kiállítást - amely 9.500 kilométert megjárva 500 nagyközségben, tanyaközpontban, intézményekben, vállalatokban, kisz építőtáborokban mutatta be hazánknak az ipar, a mezőgazdaság, a tudomány és kultúra terén, valamint az egész társadalom fejlődésében elért eredményeit - a budafoki tompa utcai általános iskolában nyitották meg utoljára. szilágyi béla, az országos béketanács alelnöke méltatta a kiállítást, foglalta össze az országjáró körút tapasztalatait, az, hogy körülbelül félmilliárdan tekintették meg a fotókat, bizonyítja, hogy a kiállítás hűen tükrözi felszabadult hazánk fejlődését - egymás mellé állítva mutat és jelent; szemléltetően mutatja be pártunk és kormányunk béke politikájára épülő, tettekben megnyilvánuló munkánkat; népünk szolidaritását a függetlenségükért és szabadságukért küzdő országok népeivel./mti/

-.-

bb.61. /szekér gyula hazaérkezett1.folyt/p

a miniszterelnök-helyettes emlékeztetett arra, hogy kádár jános és leonyid brezsnyev ez évi krimi találkozójukon nagy figyelmet fordítottak a két ország közötti szakosítás és kooperáció elmélyítésének további lehetőségeire. ezt szem előtt tartva tűzte napirendre a bizottság a szakosítás és kooperáció hosszútávú fejlesztési programjának előkészítését. ez a kgst célprogramok kétoldalu megvalósítását hivatott elősegíteni, mégpedig nemcsak egy ötéves tervidőszakra, hanem azon túlmenően is. a két ország egyes ágazatai közötti szakosítás és kooperáció hosszútávú fejlesztési programjának előkészítése szervesen kapcsolódik a következő ötéves időszakra szóló tervkoordináció munkálataihoz. az öt évnél hosszabb időszakot felölelő része azokra a területekre terjed ki, amelyek mindkét ország számára a legfontosabbak és egyben hosszú távra is megfelelő konkrétsággal áttekinthetők. a két ország közötti forgalomnak már ma is körülbelül a fele ilyen hosszú távra szóló egyezmények alapján valósul meg.

/folyt köv./
17.40/p

-44-

18⁰⁰

bb.61./szekér gyula hazaérkezett2.folyt/p

a bizottság tevékenységének szerves része, hogy egyes munkacsoportokat időről-időre beszámoltat a végzett munkáról. a mostani tanácskozáson az energetikai gépgyártási, a rádióipari, a hajógyártási, a nehéz- és közlekedési gépgyártási, valamint az építőanyagipari munkacsoport számolt be tevékenységéről.

beszámoló hangzott el az olefin-egyezmény végrehajtásáról is. a kiemelkedő jelentőségű egyezmény megvalósítása rendben halad, s az ülészakon megállapodtak a végrehajtás során felmerült kérdések megoldásának módozataiban és határidőiben.

a bizottság meghallgatta a két ország külkereskedelmi minisztériumának beszámolóját az idei árucserreforgalom alakulásáról. meglepéssel állapíthatta meg, hogy az árucserreforgalom 1977-ben eléri a négy milliárd rubelt. az együttműködés gyors fejlődését jól érzékelteti, hogy kormányközi bizottságunk megalakulása, vagyis 1964 óta az árucserreforgalom csaknem hétszerezésére nőtt.

- igen fontos kérdés - mondotta a továbbiakban - a teher szállítási problémák megoldása is, éppen az árucserreforgalom további fejlődése érdekében. ennek jegyében tekintette át a bizottság a vasuti és vizi fuvarozás helyzetét. e területen ma még számos gond van, é ezek csak közös erőfeszítésekkel számolhatók fel. megállapodtunk egyebek között a határállomások átrakó és áteresztő képességének további fokozásában.

- három fontos energetikai témát is napirendre tűzött a bizottság. megvizsgáltuk hogy hogyan halad annak az egyezménynek a végrehajtása, amelyet a vinnyica-albertirsa közötti 750 kilovoltos távvezeték építésében való együttműködésünk-ről kötöttünk megállapítottuk: minden feltétel adott ahhoz, hogy a vezeték az eredeti terv szerint, tehát körülbelül egy év múlva üzembe helyezzük.

-korábbi megállapodásaink szerint halad a dunántúli szénvagyonra épülő négy bánya és az ezekhez kapcsolódó dunántúli hőerőmű létesítését szolgáló együttműködésünk is.

az ülészakon kormányközi egyezményt írtunk alá a gabcikovo-nagymarosi vízlépcsőrendszerhez nyújtandó szovjet segítségről. ennek értelmében hat - összesen 160 megawatt teljesítményű - csőturbinát szállít a szovjetunió hazánk legnagyobb vízerőhasznosítási létesítményéhez. e csőturbinatípus egyebek között kanadában is jól bevált a vízerőművek építésénél.

/folyt köv./
17.50/p

-45-

18⁰⁵

bb.61./ szekér gyula hazaérkezett3.foly/p

az ülészakon megállapítottuk, hogy a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójának tiszteletére, a csepeli dolgozók által kezdeményezett munkaverseny-mozgalom kapcsán tett felajánlások kedvező eredményeket hoztak mindkét ország népgazdasága számára, elősegítették terveink teljesítését, s éreztették termékenyítő hatásukat a nemzetközi gazdasági együttműködésben is.

mindent egybevetve elmondhatom, hogy a bizottság eredményes munkát végzett, elősegítette a két ország együttműködésének további fejlesztését, fejezte be nyilatkozatát a minisztertanács elnökhelyettese./mti/

--

bb 72. savtartályrobbanás a füzfői nitrokémiánál

la/gné/ny la

1977 november 30.

szerdán délben a balatonfüzfői nitrokémia ipartelepek savüzemében savtartály-robbanás történt. ennek következtében szabó sándor 54 éves vegyipari szakmunkás, szentkirályszabadjai lakos életét veszítette, egy személy pedig eltűnt. harminc-heten könnyebb sérülést szenvedtek, akiket elsősegélyben részesítettek. a robbanás okának megállapítása és a károk helyreállítása folyamatban van./mti/

--

bb 70. baleset

pá/ny la

1977 november 30.

orosháza és csorvás között dénes ferenc 30 éves műszaki ellenőr, telekgerendási lakos személygépkocsijával hirtelen fékezés következtében a jeges uttesten átcsuszott a menetirány szerinti baloldalra, ahol összeütközött a vele szemben szabályosan haladó személygépkocsival. a baleset következtében dénes ferenc egyik utasa, magony Antal 44 éves gépészműszaki, békéscsabai lakos életveszélyes, másik utasa, krecsmarik andrás 48 éves elektrotechnikus, békéscsabai lakos súlyos sérülést szenvedett. súlyosan sérült még a vétlen személygépkocsi vezetője, dani endre 29 éves elektrotechnikus, pátyi lakos is. a sérülteket kórházba szállították a mentők. a vizsgálat eddigi adatai szerint dénes ferenc nem az ut-és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját. a rendőrség szakértő bevonásával tovább folytatja a baleset vizsgálatát./mti/

--

18.00/ny

-46-

1810

bb.71.minőség, választék, divat - ülésezett az országgyűlés ipari és a kereskedelmi bizottsága

t ma/mm/p pr la

1977. november 30.

mélykúti attila, az mti tudósítója jelenti:

több mint tízmillióan, vagyis az ország egész lakossága meősa a ruházati ipar munkájának, hiszen mindenki öltözködik- hangzott a képviselői vélemény az országgyűlés ipari és kereskedelmi bizottságának szerdai együttes ülésén. a táncszéken, amelyen az egész iparág munkáját és a lakosság el-látását szolgáló kereskedelmi tevékenységét is áttekintették, részt vett inokai jános, az országgyűlés alelnöke.

a gorbanc ignác és parkó sándor elnökletével megtartott bizottsági ülésen szabó imre könnyűipari és lauthán ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettes tájékoztatta az országgyűlési képviselőket. az összefoglaló értékelés szerint a textil-, textilruházati-, bőr-szőrme és cipőipari ágazatokat fel-ölelő ruházati ipar az egész könnyűipar termelésének 65 százalékát adja, s tavaly 283 ezer dolgozót foglalkoztatott. a belkereskedelem árualapjának 85 százalékát gyártják, s emellett a végtermékeknek mintegy fele exportra kerül. az egyre növekedő termelést és a minőségjavulást alapvetően segítette az ipar-ág 1970-ben kezdődött kiemelt fejlesztése. az ebben az ötéves tervben is folytatódó rekonstrukciónak köszönhetően 1980-ig - 1975-höz mérve - a termelés további 50 százalékos emel-kedésével számolnak. a gyapjú-, a selyem-, a rövidáru-, a kötszövő- és a textilruházati ágazatokban rohamos a gyarapodás, más szak-ágazatokban -a tervezettnek megfelelően- elmarad az átlagostól.

a ruházati ipar az alapanyagok egy részét importból szerzi be; a pamutfelhasználás 66 százalékát a szocialista országból biztosítják, s jelentős a műszálbehozatal is. a többi országokból elsősorban pamutot, selymet, valamint színezék-és segédanyagokat vásárolnak. az alapanyagellátás érdekében a jövőben fokozottan érvényesítik a behozott árukkal szemben a választéki és minőségi követelményeket. a dollárelszámolási importnál pedig megvizsgálják, miképp lehetne csökkenteni azt a hosszú átfutási időt, amely nehezíti a divatcikkek forgalmazását.

/folyt köv./
18.10/p

-47-

1815

a belföldi anyagellátásban elsősorban a konfekcióipar küzd nehézségekkel. a méterárakat gyártó textilvállalatok lépésekkel kullognak a divatjellegű gyors változások mögött, s csak negyedéves szerződéseket kötnek. így aztán a ruhagyárak, s a hasonló jellegű üzemek két tűz közé kerülnek. egyik oldalról szorongatja őket a kereskedelem, követelve a mind korszerűbb cikkeket. a másik oldalon viszont a textilüzemek amolyan „öreg-urasan”, gyártják-erőszakolják a konfekcióiparra megszokott és éppen ezért gyakran unalmas termékeiket. az említett gondot súlyosítja a sokszor csak filléres kellékek, csattok, gombok, huzózárak időnkénti hiánya, nehéz beszerzése, s az eredmény: gyakran komoly árutételek értékükön alul kerülnek forgalomba a régimódi diszítőelemek és kellékanyagok miatt.

mindezek ellenére a fejlesztést és a termelés korszerűsítését követően komoly eredményeket könyvelhet el a ruházati ipar. nőtt a korszerű kötött, hurkolt felsőruházati cikkek részaránya, s elterjedtek a könnyen kezelhető, korszerű ragasztós eljárással készített felsőruházati termékek. a lakáskultúra fejlesztését jól szolgálják a modern szőnyegek, butorszövedetek, függöny és ágyneműanyagok. a rekonstrukció nyomán lényegében ma már fejlett műbörgyártásról beszélhetnek, s széles termék-skálából választhat a cipő-, a bőrdíszmü-, a butor-, a jármű- és az építőipar.

az általános megállapításokat igazolják a vállalatok áruai is, hiszen a békéscsabai kötöttárugyár a csecsemőruházati választékot bővítette frotírtermékekkel, amit jövő évtől plüssel tetéz. a váci kötöttárugyár a sportruhák készítését korszerűsítette, a magyaróvári kötöttárugyár pedig megkezdte a nyomott pamuttipusu fehérneműk gyártását. több vállalat gazdaitotta az ágyneműanyag kínálatát, elsősorban a tarkánszőtt és a nyomott-kelmékkel. a tiszai cipőgyár nemcsak tőkés exportját növelte a fejlesztést követően, hanem a piacon új termékként mutatta be szabadidő cipőit.

ezzel a ruházati ipar, a kereskedelem és a vásárló kapcsolatát érintő kérdések kerültek napirendre, s ez az együttműködés korántsem zavartalan. az egyik alapvető ellentmondás az, hogy a ruházati ipar korszerű berendezéseivel a mind nagyobb tételű gyártásban érdekelt. a kereskedelem éppen fordítva, a bőséges választékot szolgáló kis tételeket kéri és rendel. ráadásul egyes termelők kiváltságos monopol helyzetükben nem is érdekeltek a belföldi ellátás erőteljesebb javításában. sok még a teendő az ipar és a kereskedelem közös piacutatásában, együttműködésének fejlesztésében is.

/folyt köv ./

18.15/p

1820

éppen ezért megvizsgálják, hogy export-rendelésekhez csatlakozva miként lehet a belföldi választékot növelni, ami annyit jelentene, hogy kisebb-nagyobb mennyiséget gyárthanának a hazai piacra is a külföldi kiválmaknak megfelelő termékekből. ugyanakkor a nagykereskedelmi vállalatoknak biztosítania kell, hogy legalább azok a termékek eljussanak a vevőkhöz, amelyeket már gyárthanak a vállalatok. az értékesítési lánchoz tartozik, hogy részben kiskereskedelmi boltok építésével, a meglévők fejlesztésével, árucikkszakosítással - nemrégiben a centrum áruházak adták a jó példát -, javítsák az ellátást. ma ugyanis sok üzletre elmondható: „mindent árulnak, s éppen ezért semmit,,,.

az ipar és a kereskedelem közötti jobb együttműködés a kulcsa annak, hogy a divatirányzatok diktáljanak a termelésben. egyik megoldásként bővíteni fogják a vállalatok mintabolthálózatát, és pályázatokat hirdetnek a gyártmányfejlesztésre, egyben szervezettebbé és célszerűbbé téve a reklámozást. a szakemberek szerint meg kell teremteni az ipari és kereskedelmi vállalatok közös kockázatvállalási rendszerét, hogy a vállalatok ne huzhassák le a „rollót”, azzal a felkiáltással: „mi megtermeltük az árut, adja el a kereskedelem, ahogy tudja...,,

mindezek a megoldások végső soron a lakosság jobb ellátását szolgálják, s a teljes fogyasztásnak az idén várhatóan 11.3 százalékát kitevő ruházati cikkeket érintik. a javuló öltözködési színvonal vitathatatlan, s a divat további kiszolgálása érdekében jövőre megváltoztatják a ruházati termékek árrendszerét - szabadáras kategóriába sorolják. az intézkedés ellenére az árucikkek átlagos fogyasztói árszínvonala, növekedése nem haladhatja majd meg a tervezettet.

a beszámolót követően az országgyűlési képviselők szorgalmazták, hogy a kereskedelem az eddiginél jobban védje a vásárlók érdekeit, s ne fogadjon el mindent, amit kínál az ipar. növelni kell a divatos cikkek részarányát esetleg olyképpen is, hogy a szocialista országokkal cseréljen magyarországi tételeket. többen kifogásolták a konfekcióipari mérettáblázat „gyermekbetegségeit”, s azt, hogy a nagyranőtt bakfisok, kamaszok nehezen jutnak kész ruhához, megfelelő cipőhöz. az idősebb korosztályra sem mindig gondol a ruházati ipar, szegényes a nekik jutó választék.
/folyt köv./

18.20/p

1825

bb.71./minőség.....3.folyt/p

szó esett arról, hogy más szabvány érvényes például az anyagokat készítő textiliparra, és a feldolgozó konfekcióiparra. a méterárakat például négy minőségi osztályba sorolják, s a termelésnek csak 70 százaléka elsőosztályú. az ugyanezt a terméket feldolgozó konfekcióiparban viszont csak első és másodosztályú a minőség, s 90 százalékban hibátlan árut kell adni. a helyzet következtében a feldolgozók a kellő anyagnál jóval többet rendelnek, hogy szállításaikat teljesíthessék, s persze „ügyeskednek”, a szabók, a varrók, hogy a silányabb minőségű anyagokat „eltüntessék”,.

elhangzott, hogy bár vitathatatlanul javult a gyermekruházati cikkek gyártása, a szülők ma is gyakran hiába keresnek több méretben kabátkákat és más ruházati termékeket - hiánycikket „találnak”, csak. gondot jelent az is, hogy -s ez első-sorban a vidéken élőknek sujtja, hogy az áfész-ek elől a kiskereskedelmi vállalatok „lefölözik”, a diavatos cikkeket, lévén, hogy ők nagyobb tételben rendelnek. ezért jóval szürkébbek a községek üzletei, mint a nagy városok kirakatai.

a vitában több képviselő is kiemelte, hogy az ipari és a kereskedelmi bizottságnak szerdai együttes ülése is azt bizonyítja, hogy a termelést és az értékesítést nem lehet elválasztani, s a meglévő ellentmondásokat fel kell oldani. megoldani még hozzá határozott intézkedésekkel, határidőkkel és felelősökkel. arra is felhívták a figyelmet, hogy mivel szabadáras kategóriába kerülnek a ruházati termékek, szigorítani kell az árelőellenőrzést, nehogy „elszaladjanak”, a vállalatok.

a vitában felszólalt bodnár ferenc, bollók józsefné, gajdos ferenc, jávorkai istván, hargitai ágnes, kangyalka antal, makkos antalné, nagypataki imre, radnóti lászló, retezi károly, teleki istvánné, vida miklós, és vilmányi mária./mti/

bb 73. újabb magyar vállalatok az 1980-as moszkvai olimpia hivatalos szállítói

t sz/pá/ny ie la

1977 november 30.

újabb két magyar iparvállalat, a beag és a mechanikai laboratórium kapta meg „, az 1980-as moszkvai olimpia hivatalos szállítója, „ címet - jelentette be szerdán vlagyimir bikov, az olimpiai szervező bizottság elnökhelyettese az elektroimpex székházában abból az alkalmából, hogy a külkereskedelmi vállalat vezetőivel a közelmúltban 23 millió rubel értékű szerződést írt alá olimpiai tévé-és rádióközpontokhoz szükséges berendezések szállításáról.

/folyt köv/
18.15/ny

-50-

18³⁰

bb 73. / újabb magyarfolyt/ny

egy tavalyi megállapodás alapján az elektroimpex az első olyan külföldi vállalat, amely az olimpia hivatalos szállítója címet megkapta a moszkvai, olimpiai technikai szakkonferencián. akkor megállapodtak abban, hogy a magyar fél megtervezi és legyártja az olimpiai sportlétesítmények eredményjelző tábláit. ezeket az ugyancsak a hivatalos szállítók, a villamosberendezés- és készülék művek és a fok-gyem szövetkezet állítja majd elő. azóta újabb egyeztető tárgyalások folytak a szovjet híradásipari minisztérium, a szovjet állami televízió-és rádió bizottság szakemberei, valamint a magyar illetékes tárcák és vállalatok vezetői között. a legutóbbi szerződés alapján a beag harmadik generációs stúdió-technikai termékeket szállít majd a szovjetunióba 18 millió rubelért, köztük 70 komplett rádióstúdiót és 18 televízió-stúdiót, 135 keverőasztalt, 19 technikai vezérlőpultot és csaknem 1300 kommentátor-asztalt. a mechanikai laboratórium pedig 5 millió rubelért gyárt szovjet megrendelésre 1112 mono és sztereo stúdió-magnetofont, valamint kazettás ripotermagnókat és szinkronkészülékeket. így már mintegy 40 millió rubel értékű azon szerződések összege, amelyeket a szovjet külkereskedelmi vállalatok kötöttek magyar partnereikkel olimpiai szállításokra.

a magyar és a szovjet vállalatok között további tárgyalások kezdődtek arról, hogy az olimpiára az egyesült izzó tungstram halogénlámpákat szállítana a stadionok megvilágításához, a videoton pedig az automata adatfeldolgozó-rendszerekhez harmadik generációs számítógép perifériákat gyártana a szovjet igényeknek megfelelően./mti/

-.

bb 74. véget ért a régészek tanácskozása

t km/gk/ny pr la

1977 november 30.

szerdán befejeződött a magyar tudományos akadémia régészeti intézetének háromnapos tudományos ülészsaka; az intézet munkatársai 17 előadásban számoltak be kutatási tevékenységükről, beszélték meg a régészet előtt álló feladatokat. az utolsó napon „ régészet és ethnos, „ címmel a tudósok arról cserélték véleményét, hogy az iráskultúrával nem rendelkező népeket hogyan lehet azonosítani a régészeti leletek alapján.
/folyt köv/ -51-

18⁴⁰

bb 74. / véget értfolyt/ny

- a nagy érdeklődéssel kísért tudományos tanácskozáson intézetünk kutatói tevékenységét a szélesebb szakmai közvélemény előtt vitathattuk meg - mondta castiglione lászló, az intézet igazgatóhelyettese az mti-nek. - különösen eredményes volt a vitaülés, amelyen a néprajzkutatókkal együtt elemeztük, hogy miként ismerhető meg egy-egy íráskulturával nem rendelkező etnikum multja a régészeti leletek alapján. a régészek például ma már egy görög cserépdarabról meg tudják állapítani, mikor készítették, kinek a műhelyéből került ki, sőt, ha művészi értékű leletről van szó, alkotóját is meg tudják nevezni. sokkal bonyolultabb meghatározni egy honfoglalás kori szablya-leletből, hogyan élt, gondolkodott egykori tulajdonosa. fontos tehát, hogy a régészek egymás közt tisztázzák, mit értenek az etnikum fogalma alatt, milyen következtetéseket vonhatnak le az íráskulturával nem rendelkező népek ma előbukkanó emlékeiből.

erdélyi istván a fenékpusztai magyar-szovjet régészeti kutatásokról tartott előadást.:

- az idén folytatódott az 1976-ban fölfedezett v.századi temető ásatása, újabb öt sirt tártunk fel. a leletek közül kiemelkedik egy aranyozott ezüst fibulapár, amely az v. század második feléből származik. rézkori település újabb házai és egy tüzelőteres kemence maradványai is napvilágra kerültek. a mintegy 400x400 méteres erődítmény másik munkahelyén összesen 17 sirt tártunk fel, az egyikből ix. századi szárnyas lándzsa került elő. a szovjet régészekkel közösen három évre szóló tudományos tervet készítettünk, egyebek között rögzítettük, hogy a következő években feltárjuk a déli fal előtt húzódó temető-részt, pontosítjuk az eddigi alaprajzot, s kutatásainkhoz a korszerű légi infrafényképezést is igénybe vesszük, amely lehetővé teszi a ma még föld alatti leletek pontos föltérképezését.

a tudományos ülésszakon elhangzott előadásokat az intézet rendszeresen megjelenő évkönyvében a közel jövőben közzéteszik./mti/

1248

-.-
-52-

bb.75. pestalozzi-emlékülés - megemlékezés a pedagógia uttörőjéről

t ma/pá/p la

1977. november 30-.

a pedagógiát forradalmasító svájci heinrich pestalozzi halálának 150. évfordulója alkalmából szerdán a kossuth klubban emlékülést rendeztek. a béke-világtanács felhívására az idén világszerte megemlékeznek a kiváló tudósról, aki a népek kölcsönös, jobb megértéséért és a béke elmélyítéséért sokat tett munkásságával.

korának nemcsak haladó pedagógusa, hanem egyben filozófusa is volt, aki elsőként hívta fel a figyelmet a nevelésen belül a fizikai munka fontos szerepére. neuhofban, birtokán csavargó gyerekeket nevelt a társadalom hasznos tagjaivá a munka segítségével.

az emlékülés előadója, dr. zibolen endre, a felsőoktatási pedagógiai kutató központ igazgatója többek között azt mondta, hogy a mai modern pedagógia nagyon sokat merített pestalozzi munkásságából és korszerű elképzeléseit tulajdonképpen csak a szocialista oktatás tudja kellőképpen megvalósítani.

az emlékülésen közreműködött kovács p. józsef előadó-művész./mti/

-.-

bb.76. időjárásjelentés

p la

1977. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti november 30-án, szerdán este:

többfelé havazás

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, párás, a reggeli órákban egy-két helyen ködös idő. többfelé várható havazás, délen egy-két helyen ónos eső is előfordulhat. a délkeleti, keleti szél többfelé megélénkül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 3- plusz 2 fok között lesz./mti/

18.40/p

-.-
-53-

1810

bb 78. budapestre érkezett az nszk gazdaságügyi államtitkára

fe/ny sl ie -la

1977 november 30.

szerdán dr. Otto Schlechtnek, az nszk gazdaságügyi minisztériumi államtitkárának vezetésével delegáció érkezett budapestre a magyar-nszk gazdasági, ipari és műszaki együttműködési vegyesbizottság második ülésére./mti/

-. -

bb 79. jugoszláv kamaraegyüttes vendégszereplése győrött

vid/fm/ny la

1977 november 30.

a jugoszláviai újvidék kamarazenekara a győri filharmonikus zenekar meghívására győrbe érkezett és szerdán hangversenyt adott a rába művelődési központban. mai jugoszláv szerzők zenekari művein kívül dvorzsák szerenád vonószekarra című művét adták elő miodrag janovszki vezényletével./mti/

-. -

bb 80. Lefagyott utak - több koccanás - forgalmi akadályt okozott a leszakított felsővezeték

i sz/pá/ny la

1977 november 30.

a hideg, ködös reggel és délelőtt után a déli órákra a ferihegyi repülőtéren is felszakadozott a köd, s napközben már minden menetrendszerű repülőgépet fogadni tudtak. a repülőtérről induló malév-járatok egész nap felszálltak ferihegyről.

a hideg idő miatt a pára, s a korábbi napok csapadéka lefagyott az uttestre, ezért az átlagosnál is több koccanásos baleset volt szerdán. a bkv ügyeleti információja szerint napközben több mint 10 esetben kellett a helyszínelőknek kivonulniuk. ugyancsak a bkv tájékoztatása szerint a reggeli köd feloszlása után helyreállt a dunai átkelő-hajóforgalom is, amely reggel szünetelt.

/folyt köv/
19.35/ny

-54-

19.35

bb 80. / Lefagyott ...folyt/ny

százkilenc perces forgalmi akadályt okozott a délutáni órákban egy, a zalak máté téri vasuti hid alatt közlekedő tehergépkecsi, amelynek magas rakománya leszakította a villamos felsővezetékét. emiatt a 13-as villamos helyett ezen a szakaszon autóbuszokat állítottak a forgalomba, a 36-os villamos rövidített útvonalon, - a 28-as pedig elterelt úton közlekedett.

szerdán az esti órákban ismét csuszóssá váltak a fővárosi hidak és a hegyi útvonalak, az időközben lehullott darás-csapadék lefagyása miatt. a köztisztasági vállalat munkagépei megkezdték az utak szórását, elsősorban budán.

a máv és a volán ügyeletén elmondták, hogy a vasuti és a távolsági autóbuszforgalom zavartalan volt napközben, csak kisebb, néhány perces késéssel közlekedtek a járművek.

a vízművek ügyeleti jelentése szerint a viii. kerület, pollack mihály téren délután csőtörés volt, s a szaksmeberek egész este dolgoztak a 100 milliméteres nyomóvezeték helyreállítás munkáján. a csőtörés nem okozott zavarokat a környék vízellátásában./mti/

-. -

bb.77. „miskolci új zenei műhely,,

vid/p

fm la

1977. november 30.

a miskolci ii. rákóczi ferenc könyvtár - több más intézménnyel közösen - az idén második alkalommal rendezte meg a „miskolci új zenei műhely,, hangversenysorozatát. a szerdai megnyitó alkalmából matuz istván fuvolaművész adott koncertet./mti/

-. -

19.45/p

19.45

- 55 -

bb 81. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától
zárásig

ny la

1977 november 30.

33. honismereti munka győr-sopron megyében
34. új óvoda karancsbesziben
35. dunántúli kereskedelmi tanácskozás szombathelyen
36. tanácskozás az építőanyagipari minőség szabályozásról
37. bkv -közlemény
38. diplomáciai kapcsolatok / embargó 22 óráig! /
39. ady-kodály emléknepok kecskeméten
40. teljesítette éves tervet a miskolci mezőgép vállalat / 1. jav /
41. gumi-és műanyagipari tanácskozás / 2. jav /
42. puja frigyés távirata
43. losonczi pál távirata
44. andrásolás borsodban
45. egyszerűsítések a valutakiutalás rendjében
46. a hmf borsod megyei bizottságának ülése
47. miskolc üzemegészségügye
48. a veszprémi akadémiai bizottság tanácskozása
49. elhunyt dr. györgy julia
50. sarlós istván óbudán
51. mahart-közlemény
52. karácsonyi vásár a lengyel kultúra boltjában
53. átadták a kardiológiai intézet új épületét / 3. jav /
54. kgst állategészségügyi tanácskozás tolna megyében
55. borbély sándor somogy megyében
56. országos mezőgazdasági gépkereskedelmi tanácskozás
57. ülést tart az mszmp központi bizottsága
58. vonat alá kerültek a karámból kitört tehének
59. a pápai képzőművészeti kör kiállítása
60. tanácskozás a vízminőség-szabályozásról / 4. jav /.
61. szekér gyula hazaérkezett moszkvából
62. baranyai ipari szövetkezetek
63. befejeződtek a komárom megyei természettudományos hetek
64. debreceni ruhagyár

/folyt köv/

-56-

21.00/ny

21¹⁵

bb 81. / a belföldi ...folyt/ny

65. megyei tanácskozás tatabányán
 66. veszprémi bakony művek
 67. elhunyt setét mátyásné
 68. a varsói szerződés honvédelmi miniszteri bizottsága folytatta munkáját
 69. ,, , negyedik évtized békében,- fotokiállítás
 70. baleset
 71. az országgyűlés ipari és kereskedelmi bizottságának együttes ülése
 72. savtartály-robbanás a fűzfői nitrokémiánál
 73. újabb magyar vállalatok a moszkvai olimpia hivatalos szállítói / 5. jav /
 74. véget ért a régészek tanácskozása
 75. pestalozzi emlékülés
 76. időjárás
 77. ,, miskolci új zenei műhely,,
 78. budapestre érkezett az nszk gazdaságügyi államtitkára
 79. jugoszláv kamaraegyüttes győriött
 80. lefagyott utak
 81. hírjegyzék
- /mti/

-.-
v é g e .

21.05/ny

21²⁰

készült az mti belföldi szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

-.-
-57-